

Varsinais-Suomen
Pelastuslaitos

Egentliga Finlands
Räddningsverk

HOST NATION SUPPORT

Pelastustoimen isäntämaan tukitoimien ohje

Mikael Mattila
Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos 2021

Toteutukseen on saatu tukea Palosuojelurahastolta

PSR

PALOSUOJELURAHASTO

Ohjeen toteuttamiseen on saatu tukea Palosuojelurahastolta.

Julkaisija: Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Tekijä: Mikael Mattila

Vuosi: 2021

Taitto: Mikael Mattila

Kansikuva ja
kannen grafiikka: Kristian Eλουoto

Painopaikka: Painotalo Painola, Piispanristi

Eerikinkatu 35, 20100 Turku

P. 02 263 3111

www.vspelastus.fi

Sisältö

1.	Johdanto	3
Pelastuslaitoksen Host Nation Support - järjestelmä		
2.	Taustaa	4
3.	Host Nation Support- koordinaatio, valmiusryhmä sekä resurssien määrittäminen	5
3.1	Host Nation Support- koordinaattori	5
3.2	Host Nation Support- Joukkueenjohtaja	5
3.3	Host Nation Support- Ryhmänjohtaja	6
3.4	Host Nation Support – resurssit ja valmiusryhmä	6
3.5	Sähköiset alustat	6
4.	Host Nation Support- järjestelmän johtamisrakenne pelastustoiminnassa	7
4.1	Ulkopuoliset koordinaatioelementit	8
4.2	Avun ja materiaalin kauttakulku	8
4.3	Tuen antaminen toiselle viranomaiselle	8
4.4	Yhteistoiminnasta sopiminen	9
5.	Host Nation Support- toiminnan kulut	9
5.1	Henkilöstökulut ja vakuutukset	9
5.2	Materiaali- ja resurssikulut	9
6.	HNS-toiminnan koulutus	10
6.1	HNS-perehdytyksen runko - sisäinen	10
Pelastuslaitoksen Host Nation Support – järjestelmän aktivointi ja valmiuden purku		
7.	Kansainvälisen avun pyytäminen	12
7.1	Oman pelastustoimialueen ulkopuolisen avun pyytäminen itsenäisesti	14
7.2	Muun avun pyytäminen	14
8.	Pelastuslaitoksen HNS- järjestelmän aktivointi, hälyttäminen ja purku	14
8.1	Pelastuslaitoksen HNS- resurssien hälyttäminen	14
8.2	Pelastuslaitoksen HNS- järjestelmän valmiuden purku	14
Pelastuslaitoksen vastaanottojärjestelyt		
9.	Host Nation Support- resurssien operatiiviset tehtävät ja vastualueet	20
9.1	Host Nation Support- koordinaattorin tehtävät	20
9.2	Vastaanotto- ja lähettämiskeskuksen (RDC) perustaminen	20
9.3	Perusleirin (Base of Operations) perustaminen	21
9.4	Logistiikka	21
9.5	Muut tukitoimet - Support	21
10.	Maahantuloon liittyvät muodollisuudet	22
10.1	Henkilöiden rajanylitys - Rajavartiolaitos	22
10.2	Tulli	22
10.3	Puolustusvoimat	22

11.	Saapuvien muodostelmien erityispiirteiden huomioiminen	22
11.1	Lentopelastustoiminta	22
11.2	Öljyntorjunta	22
12.	Turvallisuus	23
12.1	Poliisi	23
Pelastuslaitoksen HNS- järjestelmän tehtävät operaation aikana		
13.	HNS- Järjestelmän operatiiviset tehtävät	24
13.1	Reception and Departure Centre (RDC)	24
13.2	Base of Operations (BoO)	24
13.3	Logistiikka operaation aikana	25
13.4	Muut tukitoimet - Support	25
14.	Turvallisuus	25
14.1	Puolustusvoimat	25
14.2	Muut turvallisuustoimijat	26
15.	Laitoksen muut tehtävät	26
16.	Huolto	26
16.1	Ulkopuolisten pelastusresurssien sitominen huoltoon tilannepaikalla	26
16.2	Ulkopuolisten pelastusresurssien huolto tilannepaikan ulkopuolella	26
Pelastuslaitoksen HNS – Järjestelmän tehtävät operaation jälkeen		
17.	Muodostelmien operaatoriportointi	28
17.1	Palautetilaisuus	28
17.2	Loppuraportoinnissa tukeminen	28
18.	Maastalähtöön liittyvät muodollisuudet	29
18.1	Tulli	29
18.2	Raja	29
18.3	Muut	29
18.4	Lentotoiminta	29
19.	Pelastuslaitoksen HNS-järjestelmän valmiuden purku	29
19.1	Huolto	29
19.2	Käyttökuntoon palauttaminen	29
19.3	Operaation kansallinen ja alueellinen palaute ja oppitilaisuus	29
LÄHTEET		30
LYHENTEITÄ		31
LIITTEET		
TOIMINTAKORTIT (Liite 1)		33
HNS – RESURSSILISTA (Liite 2)		38

1. Johdanto

Varsinais-Suomen pelastuslaitos varautuu pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaan vastaanottamaan oman pelastustoimialueen ulkopuolista apua esim. pelastustilanteissa. Tämä apu voi olla sisäministeriön pyytämää kansainvälistä apua tai toisen pelastuslaitoksen tai viranomaisen antamaa apua kansallisesti.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos osallistuu myös kansainväliseen pelastustoimintaan ja sen kehittämiseen. Tämä lisää osaltaan henkilöstön ja pelastuskaluston osaamista ja antaa valmiuksia mm. laajojen pelastustehtävien hoitamiseen. Tällä varautumisella mahdollistetaan myös, että pelastustoimi kykenee varautumaan myös harvinaisempiin onnettomuuksiin (esim. laaja ympäristö-, säteily- tai kemikaalionnettomuus). Tällaiset onnettomuudet voivat myös vaatia kansainvälistä erityisosaamista ja sellaista pelastuskalustoa, jota pelastuslaitokselta ei itseltään tai Suomesta välttämättä löydy.

Pelastuslaitos myös ylläpitää ja kehittää valmiuttaan pyytää ja vastaanottaa oman pelastustoimialueen ulkopuolista apua ja resursseja pelastuslain 38 § mukaisesti. Avun vastaanottamista ja tilapäistä sijoittamista varten (esim. kansainvälisen avun kauttakulkumaa -toiminta) pelastuslaitos ylläpitää Host Nation Support (HNS) -järjestelmää ja valmiuden edellyttämää resurssointia. (Varsinais-Suomen pelastuslaitos, Palvelutasopäätös 2021-2024)

Suomeen vastaanotettavalla pelastustoimeen kuuluvalla avulla tarkoitetaan materiaaliapua ja kansainvälisten pelastustoimen asiantuntijoiden ja muodostelmien antamaa apua suomalaiselle toimivaltaiselle pelastusviranomaiselle 32 §:n mukaisissa pelastustoimintaan kuuluvissa tehtävissä. Suomeen vastaanotettavan pelastustoimeen kuuluvan avun osalta noudatetaan lisäksi, mitä Suomen ja apua antavan valtion välillä on valtiosopimuksin sovittu ja unionin pelastuspalvelumekanismista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöstä N:o 1313/2013/EU. (Pelastuslaki 2011/379 § 38)

Host Nation Support -Pelastustoimen isäntämaan tukitoimien ohje toimii Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen host nation support -toiminnan ohjeena. Ohjeen päivittämisestä huolehtii HNS-koordinaattori.

Jari Sainio
pelastusjohtaja
Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Kuva: Kristian Eloluoto

Pelastuslaitoksen Host Nation Support -järjestelmä

2. Taustaa

Varsinais-Suomen Pelastuslaitos on tuottanut operatiiviseen käyttöön sovellettavaa toimintamallia sekä ohjeistusta kansainvälisen sekä oman pelastustoimialueen ulkopuolisen avun vastaanottamiseen liittyviin isäntämaan tukitoimiin, Host Nation Support (HNS). Ohjetta sovelletaan käyttöön kaikissa ihmisen tai luonnon aiheuttamissa suuronnettomuustilanteissa, joissa on käytössä oman pelastustoimialueen ulkopuolisia resursseja.

Tämän asiakirjan luomisessa on noudatettu sisäministeriön vuonna 2015 antamaa ohjetta (Sisäministeriön julkaisu 18/2015). Julkaisun ohjeistukset perustuvat mm. Euroopan parlamentin ja neuvoston 17.12.2013 antamaan päätökseen unionin pelastuspalvelumekanismista, johon Suomen valtio on sitoutunut.

Ohjeen tavoitteena on parantaa pelastuslaitoksen valmiutta ja kykyä tukea sekä vastaanottaa alueelleen saapuvia pelastusryhmiä ja apua, kansallista ja kansainvälistä.

Herätteenä ovat toimineet Suomessa ja lähialueilla tapahtuneet suuret ja tuhoisat metsäpalot, joissa on jouduttu tukeutumaan kansainväliseen ja muiden laitosten sekä toimijoiden apuun.

Isäntämaan tukitoimien valmius tulee olla myös silloin, kun Suomea tai Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toimialuetta käytetään kauttakulkuun.

Kansainvälisen avun vastaanottamiseen liittyvät isäntämaan tukitoimet ovat keskeinen osa laaja-alaisten uhkien torjuntaan liittyvää koordinoitua ja pelastustoimen operatiivista valmiutta.

Tukitoimien laadukas toteuttaminen ja alueellinen järjestäminen ovat osa sisäministeriön Turvallinen ja kriisinkestävä Suomi – pelastustoimen strategia vuoteen 2025 – kokonaisuutta. Strategiassa määritetään, että pelastustoimen keskeisiin tehtäviin kuuluu valmius antaa ja vastaanottaa apua suuronnettomuus- ja katastrofitilanteissa, jotka ovat joko ihmisen tai luonnon aiheuttamia.

Tämän strategian lisäksi Suomen valtio on sitoutunut kansainvälisissä ja kahdenkeskisissä sopimuksissa ylläpitämään isäntämaan tukitoimien valmiutta sekä tarjoamaan tukea Suomen kautta kulkevalle avulle ja pelastusmuodostelmille. Näitä ovat muun muassa sopimus Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismista.

3. Host Nation Support -koordinaatio, valmiusryhmä sekä resurssit

Host Nation Support -valmiusryhmä voi koostua vakinaisesta pelastustoimen sekä sopimuspalokuntien henkilöstöstä. Host Nation Support -järjestelmän joukkueen ja ryhmänjohtajan henkilöstön tulee olla ensisijaisesti vakinaisen pelastuslaitoksen henkilöstöä. Heiltä vaaditaan perehtyneisyyttä pelastustoimintaan ja kansainvälisen pelastustoiminnan koulutusta sekä kansallista kokemusta. Kansainväliset komennukset katsotaan eduksi. Joukkueen- ja ryhmänjohtajan tehtävissä vaaditaan vähintään hyvä englannin kielen taito. Muu kielitaito katsotaan eduksi.

Valmiusryhmän jäseniltä vaaditaan vähintään tyydyttävää englannin kielen taitoa. Osallistuminen kansainväliseen pelastustoimintaan tai muuhun kansainväliseen avustustoimintaan katsotaan eduksi. Niiltä valmiustoimijoilta, jotka eivät ole vakinaisen pelastustoimen henkilöstä, vaaditaan osaamista tukitoimintoihin liittyvistä tehtävistä. Tällä osaamisella tarkoitetaan esimerkiksi erityisosaamista, kuten sähköasentajantutkinto tai tietyn ajokorttiluokan, kuten rekka- tai kuorma-auton, kuljettajapätevyyttä.

Pelastuslaitoksen Host Nation Support -valmiusryhmän jäsenet, jotka on hälytetty osaksi pelastustoiminnan rakennetta ja työskentelevät muissa kuin pelastustoiminnan yksikössä, toimivat tuona aikana operatiivisen toimialueen alaisuudessa. Tämä väliaikainen tehtäviin nimittäminen toteutetaan palkantarkistuksella ja väliaikaisella virkanimityksellä tai pelastuslaitoksen sen hetkisiä käytäntöjä noudattaen. Tarvittavista siirtoasiakirjoista vastaa pelastuslaitoksen operatiivisen toimialueen henkilöstösuunnittelija tai hänen sijaisensa.

Valmiusryhmän jäsenistä ylläpidetään erillistä rekisteriä pelastuslaitoksen toimesta. Ylläpidossa tulee noudattaa henkilörekisteriin liittyviä asetuksia ja toimintatapoja. HNS-resurssien käyttöön otosta tai lähettämisestä pelastuslaitokselle osoitetun pyynnön mukaisesti päättää pelastustoiminnan johtaja tai päällikköpäivystäjä (P20).

3.1 Host Nation Support -koordinaattori

Pelastuslaitoksen Host Nation Support -koordinaattori (HNS-koordinaattori) on näiden resurssien ja valmiusryhmän vastuuhenkilö. Hän toimii ensisijaisena joukkueenjohtajana (P3) HNS-resurssille. Hänen tulee olla pelastuslaitoksen vakinaisen henkilökunnan jäsen. Hänen tehtävänä on HNS-ohjeistuksen päivittäminen, koulutuksen ajantasaistaminen sekä valmiuden ylläpito.

Koordinaattorilta vaaditaan perehtyneisyyttä pelastus-

toimintaan ja hänellä tulee olla kokemusta koordinaatiotehtävistä. Hänellä suositellaan olevan Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismiin Operational Management Course (OPM) -sertifikaatti tai vähintään Community Mechanism Induction Course (CMI) -sertifikaatti. Muut sertifikaatit, kuten YK:n UNDAC sertifikaatti tai EU:n mekanismin HLC-sertifikaatti, katsotaan eduksi.

Tämän lisäksi hänellä tulee olla kokemusta kansainvälisen pelastustoiminnan kansallisista tehtävistä sekä harjoituksista. Kansainväliset komennukset katsotaan eduksi. Hänellä tulee olla vähintään hyvä englannin kielen taito. Muu kielitaito katsotaan eduksi. Kielitaito todennetaan pelastuslaitoksen voimassa olevan käytännön mukaisesti.

Koordinaattori vastaa HNS-toimintaan liittyen operatiiviselle pelastuspäällikölle sekä aluepalopäällikölle. Koordinaattori toimii joukkueenjohtajana HNS-valmiusryhmälle ja resurssille pelastustoiminnan johtajan alaisuudessa.

Hän voi tarvittaessa toimia pelastusjohtajan määräyksestä asiantuntijana pelastusmuodostelmien valinnassa sekä kansainvälisen avun pyytämisen käynnistämisessä.

Koordinaattori vastaa toimiessaan operaatiossa HNS-toimintojen raportoinnista ja päiväkirjan ylläpitämisestä.

3.2 Host Nation Support -joukkueenjohtaja

Mikäli HNS-koordinaattori on estynyt toimimasta joukkueenjohtajana, toimii hänen sijaisenaan muu tehtävään valittu henkilö. HNS-joukkueenjohtajan tehtävävaatimukset ovat samat kuin HNS-koordinaattorilla. Häneen voidaan viitata tässä ohjeessa HNS-koordinaattorin sijaisena.

Mikäli tilanteen laajuus ja vakavuus niin vaatii, voidaan HNS-koordinaattorin tueksi nimetä erillisiä joukkueenjohtajia. Tämän päätöksen tekee aina pelastustoiminnan johtaja perustuen tilannearvioon tai HNS-koordinaattorin ehdotukseen.

Joukkueenjohtaja, mikäli HNS-koordinaattori on estynyt, vastaa toimiessaan operaatiossa HNS-toimintojen raportoinnista ja päiväkirjan ylläpitämisestä. Muussa tapauksessa hän vastaa oman toiminta-alueensa raportoinnista ja päiväkirjan ylläpitämisestä.

3.3 Host Nation Support -ryhmänjohtaja

Pelastuslaitoksen HNS-ryhmänjohtaja toimii nimetyin osa-alueen, kuten vastaanottokeskuksen (RDC) tai perusleirin (BoO), ja henkilöstön ryhmänjohtajana (P11). Hänen tulee olla pelastuslaitoksen vakinaisen henkilökunnan jäsen.

Ryhmänjohtajalta vaaditaan perehtyneisyyttä pelastustoimintaan ja hänellä tulee olla kokemusta vastaavista tehtävistä. Hänellä suositellaan olevan vähintään Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismin Community Mechanism Induction Course (CMI) -sertifikaatti. Muut sertifikaatit, kuten YK:n UNDAC-sertifikaatti tai EU:n mekanismin OPM-sertifikaatti, katsotaan eduksi. Hänellä tulee olla vähintään hyvä englannin kielen taito. Muu kielitaito katsotaan eduksi.

Ryhmänjohtaja toimii koordinaattorin tai joukkueenjohtajan alaisuudessa ryhmänjohtajana HNS-resursseille. Hän vastaa oman toiminta-alueensa raportoinnista ja päiväkirjan ylläpitämisestä.

3.4 Host Nation Support -resurssit ja valmiusryhmä

Host Nation Support -resurssit koostuvat pelastustoimen vakinaisesta ja sopimuspalokuntien henkilöstöstä muodostetusta valmiusryhmästä sekä käyttöön otettavista muista pelastuslaitoksen materiaalisista resursseista, kuten ajoneuvo- ja kuljetuskalustosta tai korjaamopalveluista. Varautumisen resurssien käytöstä ja suunnittelusta vastaa HNS-koordinaattorin tukena pelastuslaitoksen varautumisen yksikkö.

Valmiusryhmän jäsenet toimivat miehistö- ja/tai asiantuntijatehtävissä. HNS-resurssien tukena voidaan käyttää myös kolmannen sektorin vapaaehtoisia, kuten Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (VAPEPA) resursseja.

Henkilöstöltä vaaditaan tutustumista pelastustoimintaan ja hänellä tulee olla kokemusta omaan HNS-toimenkuvaansa liittyvistä tehtävistä.

Henkilöstöllä tulee olla vähintään tyydyttävä englannin kielen taito. Muu kielitaito katsotaan eduksi. Henkilöstön tulee raportoida toimistaan oman toiminta-alueensa ryhmänjohtajalle tai niin pyydettyäessä HNS-joukkueenjohtajalle tai koordinaattorille.

Pelastuslaitoksen käytössä olevat materiaaliressurit sekä ulkoiset palvelut tulee listata tämän ohjeen liitteenä olevaan resurssiluetteloon. Tästä asiakirjasta tulee käydä ilmi resurssien tai palvelun laatu, tarjoaja tai hankintapaikka, yhteystiedot ja muut mahdolliset huomiot. Luettelon koonti ja päivittäminen

tulee toteuttaa yhteistyössä pelastustoiminnan ja varautumisen kesken.

Tämän lisäksi pelastuslaitoksen tilannekeskuksella ja HNS-valmiusryhmällä tulee olla yhteinen viranomaispuhelinluettelo, johon on listattu tarvittavien yhteistoimintatohojen toimintakriittiset yhteystiedot.

3.5 Sähköiset alustat

HNS-valmiusryhmän tulee perehtyä käytössä oleviin sähköisiin alustoihin sen mukaisesti, mikä on toiminnan kannalta välttämätöntä.

Virtual OSOCC:

Virtual OSOCC eli VOSOCC on selainpohjainen YK:n ja EU:n suuronnettomuus- ja katastrofitilanteissa käytettävä tiedonjakoportaali. Pelastuslaitokselle on hankittu yhteiskäyttötunnukset ja pelastustoiminnan aikana HNS-valmiusryhmä vastaa tietojen päivittämisestä. VOSOCC:ia tulee hyödyntää mm. tilannekuvan jakamisessa kv-resursseille sekä maahantuloon liittyvien tietojen jakamisessa.

HNS-sähköposti:

HNS-valmiusryhmän käytössä on yhteiskäyttösähköposti. Tämä on toiminnan virallinen postiosoite, jota voidaan jakaa tietoa ja käyttää ensisijaisena sähköpostien viestintäkanavana.

Pelastuslaitoksen muut alustat:

HNS-valmiusryhmällä tulee olla pääsy pelastuslaitoksen muihin pelastustoiminnan alustoihin, kuten tilannepäiväkirjaan ja PEKE-järjestelmään, siltä osin kuin on toiminnan toteuttamisen kannalta aiheellista. Ajantasaisen tilannekuvan ylläpito ja jakaminen ovat keskeisessä osassa HNS-toiminnassa, ja tälle ei tule asettaa toiminnassa ylimääräisiä rajoituksia.

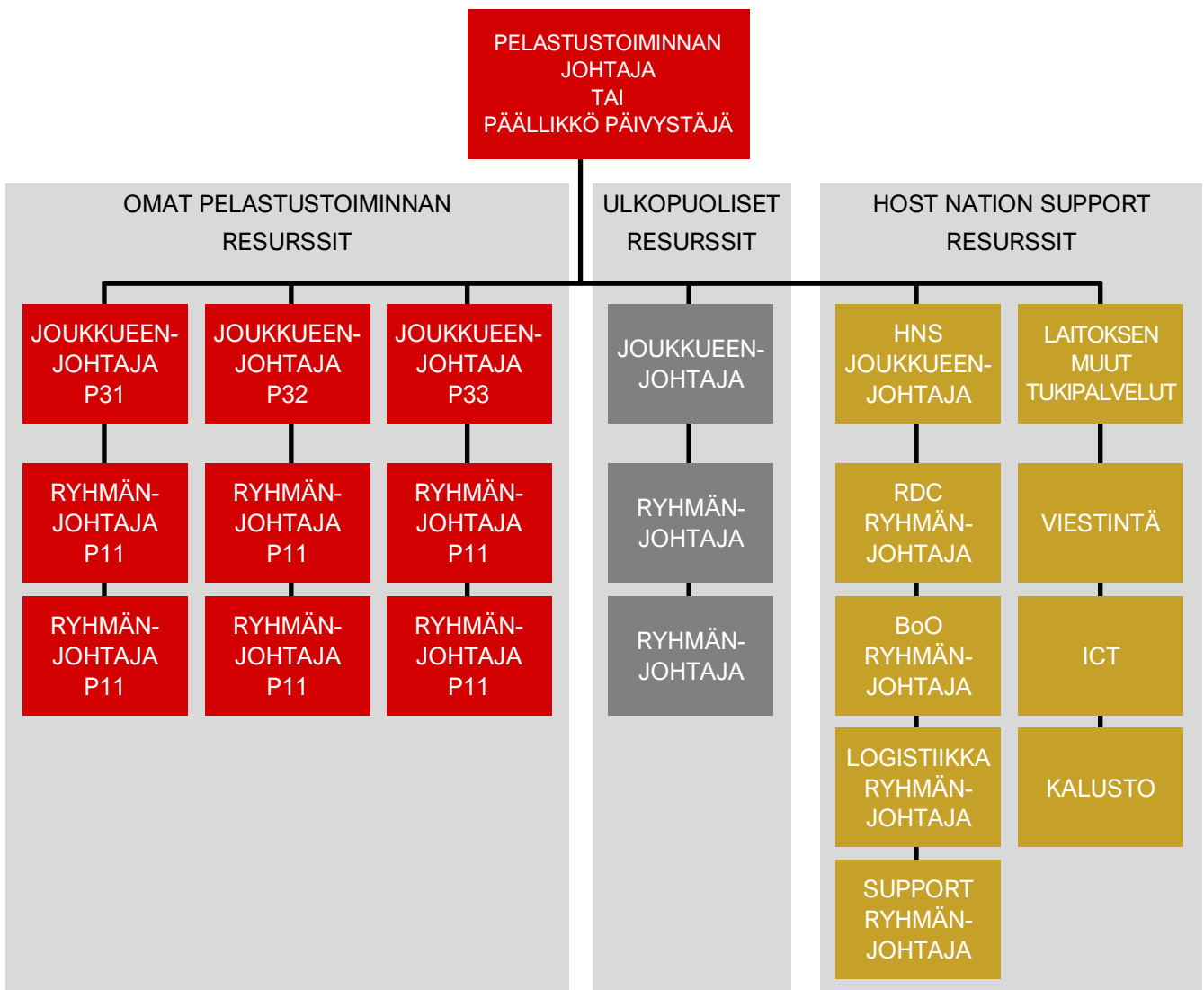
4. Host Nation Support -johtamisrakenne pelastustoiminnassa

Host Nation Support -järjestelmän tulee kuulua olennaisena osana pelastuslaitoksen operatiivista valmiutta. HNS-koordinaattori toimii näiden resurssien joukkueenjohtajana sekä vastaa yhdessä pelastustoiminnan johtokeskuksen kanssa niiden hälyttämisestä. HNS-koordinaattori toimii osana pelastustoiminnan johtamisjärjestelmää pelastusoperaation aikana.

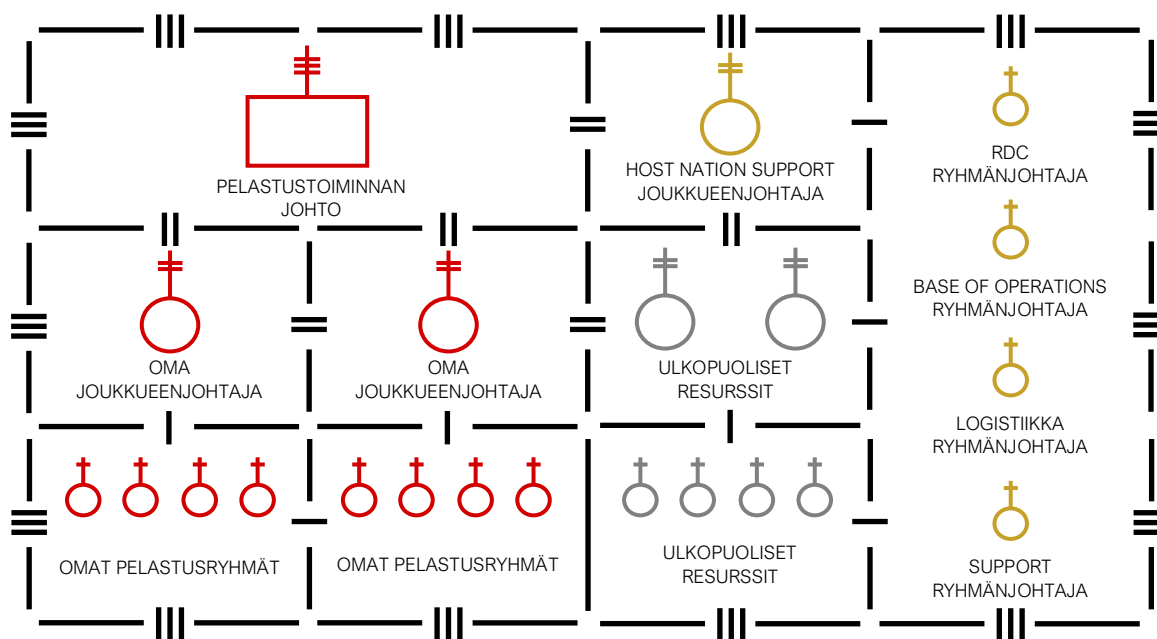
HNS-koordinaattori tukee tarvittaessa pelastustoiminnan johtajaa sekä muita pelastuslaitoksen tai ulkopuolisten muodostelmien joukkueenjohtajia tilannepaikalla. Koordinaattori on tarvittaessa yhteydessä myös kan-

sainvälisten asiantuntijoiden perustaman koordinaatiokeskuksen kanssa (On-Site Operations Coordination Centre eli OSOCC tai Union Civil Protection Coordination Cell UCP CC).

HNS-koordinaattori voi tarvittaessa toimia myös muissa koordinaatiotehtävissä, mikäli tilanne näin vaatii. Koordinaattori ja muut resurssit voidaan tarvittaessa hälyttää tukemaan myös muita pelastuslaitoksia. Tällöin he toimivat pyytävän laitoksen rakenteen sisällä ja mukaisesti.

Kuva 1: Esimerkki HNS-resurssien sijoittumisesta pelastustoiminnan operatiiviseen johtorakenteeseen.

Kuva 2: Esimerkki HNS-resurssien sijoittumisesta pelastustoiminnan operatiiviseen johtamisrakenteeseen.

4.1 Ulkopuoliset koordinaatioelementit

Pelastustoiminnan koordinaatiovastuu ja velvollisuus on aina paikallisviranomaisilla. Viranomaisten tueksi ja maahan saapuvan kansainvälisen avun koordinoitua varten voidaan Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismiin toimesta lähettää asiantuntijaryhmä. Tällaisen koordinaatioryhmän ensisijaisena tehtävänä on huolehtia mm. EU:n lähettämien pelastusmuodostelmien ja avustusmateriaalin koordinoimisesta siten, että niiden hyöty maksimoidaan kohdemaassa.

Ryhmä koostuu koulutetuista koordinaatio- tai erityisasiantuntijoista, kuten tulva-, metsäpalo- tai rakenneasiantuntijoista. Tilanteen mukaan ryhmän mukana voi olla asiantuntijoita myös muista organisaatioista, kuten YK:n eri järjestöistä. Ryhmän kokoonpano perustuu esitettyyn avunpyyntöön, avun laajuuteen ja sen luonteeseen.

Asiantuntijaryhmää voidaan hyödyntää mm. silloin, kun käytössä on runsaasti erityisresursseja, joiden koordinaatio vaatii erityisosaamista. Tällaisia voi olla esimerkiksi rautioperastusmuodostelmat. Kansainvälisiä erityisasiantuntijoita voidaan hyödyntää tilanteissa, joissa kansallisesti ei ole saatavilla riittävää osaamista.

Ulkopuolisen koordinaatorakenteen toimintaa tukemaan voidaan lähettää myös erillinen teknisen avun tukiryhmä eli TAST (Technical Assistance Support Team). Tämän ryhmän ensisijainen tehtävä on tukea ulkopuolisen koordinaatioelementin toimintaa, mutta tarvittaessa myös koko pelastustoiminnan johtamisorganisaatiota. Host Nation Support -elementit toimivat yhteistyössä koordinaatioryhmän kanssa tukemalla avun tai pelastusmuodostelmien saapumista maahan.

Koordinaatioryhmän tulee toimia läheisessä yhteistyössä tai osana pelastustoiminnan johtamisorganisaatiota. Pelastuslaitoksen on huomioitava ulkopuolisen elementin käyttö omassa johtamiskäsikirjoissaan.

Kansainvälisten asiantuntijoiden lisäksi voidaan hyödyntää Suomen omia kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijoita tai muodostelmia, kuten Finn Rescue Team tai TAST. Mikäli näitä resursseja hyödynnetään HNS-toiminnassa, toimivat ne pelastustoiminnan johtajan alaisuudessa ja näiden toimintaa koordinoi HNS-koordinaattori tai joukkueenjohtaja.

4.2 Avun ja materiaalin kauttakulku

Mikäli pelastuslaitoksen aluetta hyödynnetään kauttakulkuun, tulee annettavista tukitoimista sopia tapauskohtaisesti vastaanottavan pelastuslaitoksen kanssa. Mikäli Suomea käytetään matkustamiseen kolmanteen maahan, on toiminnasta ja annettavasta tuesta sovittava sisäministeriön kanssa.

Kauttakulun tuki voidaan toteuttaa tarvittaessa siten, että pelastuslaitoksen alueella vastaanotetut muodostelmat saatetaan HNS-resurssien toimesta vastaanottavalle pelastuslaitokselle. Näin vältetään tarpeettomien vaihtojen aiheuttamat hidastukset ja mahdolliset ongelmat.

4.3 Tuen antaminen toiselle viranomaiselle

Pelastuslaitos voi lähettää HNS-resurssinsa toisen tahon käyttöön tukemaan saapuvaa apua. Tällaisia tahoja voivat

olla toiset pelastuslaitokset, sairaanhoitopiirit tai muut virka-apua pyytävät viranomaiset. Tuen antamisesta päättää pääliiköppäivystäjä (P20) perustuen pelastuslaitokselle esitettyyn pyyntöön. Päivystäjä määrittelee yhdessä HNS-koordinaattorin kanssa annettavan avun laajuuden ja mitä resursseja tulee hälyttää käyttöön. Nämä päätökset tehdään aina tapauskohtaisesti.

Resurssien hälyttämisessä noudatetaan kaikissa tilanteissa tässä ohjeessa kuvattua prosessia. HNS-koordinaattori määrittelee yhdessä pääliiköppäivystäjän kanssa virka-apupyynnön perusteella hälytettävien resurssien laajuuden.

4.4 Yhteistoiminnasta sopiminen

Pelastuslaitoksen tulee sopia HNS-toimintaan liittyvästä

toiminnasta yhteistyötoimijoiden kanssa. Sopimusten tarkoituksena on selventää mm. kustannusrakenne sekä toiminnan laadun kiireellisyys.

Sopimuksella voidaan näin ollen velvoittaa yhteistyötahot huolehtimaan oman organisaationsa HNS-toimintaan liittyvästä jatkuvuudesta ja sitouttaa osallistumaan toimintaan liittyviin harjoituksiin ja koulutuksiin.

Asiakirjojen tarkoituksena on kuvata pelastuslaitoksen ja yhteistoimintatahojen väliset roolit sekä mahdolliset vastuut. Sopimuksissa tulee huomioida kaikki kyseessä olevaan asiayhteyteen liittyvät sopimustoimijat. Esimerkkinä perusleirin perustamisessa tulee huomioida alueen haltija, omistaja sekä alueen kunta esim. jätehuollon toteuttajana.

Yhteistoimintasopimuksien laatimisessa noudatetaan pelastuslaitoksen sopimuskäytäntöjä.

5. Host Nation Support -toiminnan kulut ja niiden korvaaminen

Tukitoimista aiheutuvat kulut ovat aina pyytävän osapuolen vastuulla, oli kyseessä yksittäinen pelastuslaitos, valtio tai muu viranomaistoimija. Valtiosopimuksiin perustuvissa kansainvälisen avun pyynnöissä kustannukset maksetaan sisäministeriön toimesta silloin, kun kyseessä on Pelastuslain 38 § (2011/379) nojalla ja pelastusylijohtajan päätöksellä lähetettävästä tai vastaanotettavasta avusta.

Mikäli pelastuslaitos pyytää apua kahdenkeskiseen sopimukseen perustuen, kuten raja- tai maakunta-alueyhteistyö, on tuolloin maksuvelvollisuus yksittäisellä laitoksella. Sisäministeriölle ei tällöin synny korvausveloitetta.

Käytäntö on opettanut, että korvausasiat ovat sovittavissa apua antavan tahon kanssa tapauskohtaisesti. Tällä viitataan mm. edellä mainittuun kotimaassa ja raja-alueilla tapahtuvaan pelastustoimialueiden rajoja ylittävään yhteistoimintaan. Avunpyyntöä tehtäessä on huomioitava, mitä mekanismeja käytetään ja syntyvä kustannusvelvoite tulee olla tällöin jo tiedossa. Mikäli asia on epäselvä tai mahdollinen mekanismi on epäselvä, on suositeltavaa tiedustella asiaa sisäministeriön pelastusosaston päivistäjältä.

5.1 Henkilöstökulut ja vakuutukset

Pelastuslaitos on aina vastuussa omasta henkilöstöstään ja heistä aiheutuvista kuluista sekä velvoitteista. Henkilöstöön liittyviä vakuutus- tai palkkakustannuksia ei voida siirtää muun toimijan hoidettavaksi. Pelastuslaitoksen HNS-tehtäviin nimeämän henkilöstön toimista

aiheutuvat lisäkustannukset voidaan pelastusylijohtajan päätöksellä sisällyttää tukitoimien kuluihin, jotka korvataan sisäministeriön arviomäärärahasta.

Läheittävä pelastuslaitos tai organisaatio vastaa henkilöstönsä henkilöstö- tai vakuutuskuiluista. Vastaanottavan pelastuslaitoksen ja saapuvan henkilöstön välille ei synny työsuhdetta.

5.2 Materiaali- ja resurssikulut

Pelastuslaitos vastaa operaation aikana syntyneistä huolto- ja tukitoiminnan kustannuksista, mikäli läheittävän organisaation kanssa ei ole erikseen sovittu muuta. Mikäli kyseessä on luvun 5. ensimmäisessä kappaleessa kuvattua pelastuslain 38 § mukaista toimintaa, on pelastuslaitoksella oikeus hakea korvausta myös kaikista operaation aikana syntyneistä huolto- ja resurssikuiluista, jotka kattavat suoraan kyseiseen toimintaan liittyneet hankinnat, materiaalikulut ja muut syntyneet kalustokustannukset. Laitoksen tulee kyetä osoittamaan kustannusten syntyneen tukitoimien järjestämisestä; kustannusten kohdentamisesta on huolehdittava.

Pelastuspalveluavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta aiheutuvat kustannukset maksetaan sisäministeriön erityismäärärahmomentilta (arviomääräraha) silloin, kun kyse on pelastusylijohtajan päätöksellä annettavasta tai vastaanotettavasta avusta.

(Sisäministeriön julkaisu 18/2015)

6. Host Nation Support -toiminnan koulutus pelastuslaitoksella

Pelastuslaitos vastaa henkilöstönsä perehdytyksestä laitoksen omaan HNS-toimintaan. Perehdytyskokonaisuudesta ja sen ajantasaisuudesta vastaa laitoksen HNS-koordinaattori yhteistyössä koulutusyksikön kanssa. Perehdytyskoulutus toteutetaan noudattaen tässä ohjeessa määriteltyä runkoa.

Koulutuksen järjestämisestä vastaa sen järjestäjä koulutusyksikön tuella. Toteutuksessa noudatetaan talon voimassa olevaa ohjetta koulutusten järjestämisestä. Lisätietoja antaa koulutusyksikkö.

HNS-toimintaan osallistuvien koulutus- ja kurssisuositukset ovat listattu tarkemmin luvussa 3. ja sen alaluvuissa 3.1, 3.2, 3.3 ja 3.4., joissa määritellään kunkin tehtävän vaatimukset.

Laitoksen oman perehdytyskoulutuksen lisäksi suositellaan, että HNS-toimintaan osallistuvat suorittaisivat vähintään seuraavat kurssit:

- Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismin Union Civil Protection Mechanism Introduction (CMI) -kurssin ja Operational Management Course (OPM) -kurssin.
- Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismin Technical Experts (TEC) -kurssin
- Pelastusopiston Kansainvälisen pelastustoiminnan peruskurssi (KV-Peruskurssi)

Näiden lisäksi HNS-toimintaan osallistuvia kehoitetaan osallistumaan myös muihin kansainvälisen pelastustoiminnan koulutuksiin ja harjoituksiin sekä kansallisiin

HNS-toiminnan koulutuksiin voimassa olevien kansallisten ohjeistusten mukaisesti.

Kurssi- ja koulutustoiminnasta Suomessa vastaa Pelastusopisto. Hakeutuminen näille kursseille tapahtuu noudattaen pelastuslaitoksen voimassa olevaa koulutusohjetta.

6.1 HNS-perehdytyksen runko

HNS-perehdytys toteutetaan noudattaen seuraavaa kokonaisuutta. Perehdytystoiminta voidaan jakaa kahteen osaan.

1. Yleinen Host Nation Support -perehdytys

2. Host Nation Support -valmiusryhmän perehdytys

Yleinen perehdytysosio on suunnattu kaikille operatiivisessa toiminnassa mukana oleville päällystön, alipäällystön ja miehistön jäsenille, mukaan lukien HNS-valmiusryhmän toimintaan osallistuvat henkilöt muilta kuin operatiiviselta palvelualueelta sekä sopimuspalokuntien henkilöstö.

Valmiusryhmän perehdytys on suunnattu vain valmiusryhmän toimintaan osallistuville tai sen toimintaa tukeville henkilöille, kuten TIKE-operaattorit.

Mahdollisuuksien mukaan perehdytyskoulutukseen voi sisältyä käytännönharjoittelua tai kenttäharjoitus. Näiden toteuttaminen voidaan tarvittaessa sitoa pelastuslaitoksen muihin harjoituksiin mahdollisuuksien mukaisesti.

Host Nation Support perehdytyskoulutuksen runko

Aihealue:	Sisältö:
HNS käsitteenä ja taustaa	<ul style="list-style-type: none">• Perehdytään, mihin Host Nation Support -toiminta perustuu ja miksi tätä valmiutta pidetään yllä
HNS ja EU:n pelastuspalvelumekanismi	<ul style="list-style-type: none">• Host Nation Support -toiminnan rooli Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismeissa• Pelastuspalvelumekanismi yleisesti
Kansainvälinen pelastustoiminta ja Host Nation Support Suomessa	<ul style="list-style-type: none">• Perehdytään sisäministeriön Host Nation Support -ohjeeseen• Kansainvälisen pelastustoiminnan resurssit Suomessa• Kansainvälisen avun pyytämisen prosessi
Host Nation Support -toiminta pelastuslaitoksella	<ul style="list-style-type: none">• Operatiivinen rakenne• Valmiusryhmä ja sen käyttö• HNS-toiminnan hälyttäminen• HNS-viranomaisyhteistyö
Pelastuslaitoksen Host Nation Support -ohje ja toimintakortit	<ul style="list-style-type: none">• Perehdytään pelastuslaitoksen HNS-ohjeeseen• Toimikortit, niiden sisältö ja käyttö• Resurssilistat, niiden sisältö ja resurssien käyttöönotto
Host Nation Support -toiminnan käynnistäminen	<ul style="list-style-type: none">• Perehdytään HNS-toiminnan päivystyskäytäntöön• HNS-valmiusryhmän ja resurssien hälyttäminen
Host Nation Support -toiminnan keskeiset elementit	<ul style="list-style-type: none">• Vastaanottokeskuksen (RDC) perustaminen ja toiminta• Perusleirin (BoO) perustaminen ja toiminta• Logistiikan tukitoiminnot, niiden toteuttaminen ja käytännöt• Support-toiminnan toteuttaminen ja käytännöt

Kuva 3: Host Nation Support -perehdytyskoulutuksen runko

Tämän perehdytyksen lisäksi voidaan järjestää erillisiä koulutuksia ja harjoitteita esimerkiksi uuden kaluston perehdytykseen tai ohjeen päivityksiin liittyen. Laajemmissa harjoituksissa on hyvä huomioida ja hyödyntää HNS-elementtejä, jotta toiminnan tunnettavuus lisääntyy.

Kuva: Kristian Elojuoto

Host Nation Support -järjestelmän aktivointi ja valmiuden purku

7. Kansainvälisen avun pyytäminen

Pelastustoiminnan johtaja, esimerkiksi päällikköpäivystäjä, tai hänen nimeämänsä edustaja esittää tilannearvioon perustuen ulkopuolisen avun tarpeen sisäministeriön pelastusosaston päivystäjälle.

Kansainvälistä apua voidaan pyytää esimerkiksi tilanteissa, joissa:

- pelastustoiminnan omat kansalliset voimavarat eivät riitä
- kansallisesti ei ole riittävästi osaamista tehtävään
- ulkomailla on erityisiä voimavaroja ja osaamista käsillä olevaan ongelmaan

Sisäministeriön julkaisu 18/2015

Pelastustoiminnan johtaja tai hänen edustajansa määrittelee, mitä muodostelmia, kuinka monta tai minkä tyyppistä muuta apua voidaan tarvita. Muussa tapauksessa pelastusosaston päivystäjän tulee informoida, mitä muodostelmia tai resursseja on olemassa.

Pelastustoiminnan johtajan tilannearvioon perustuen pelastusosaston päivystäjä esittelee avunpyynnön pelastusylijohtajalle, joka tekee päätöksen kansainvälisen avun pyytämisestä (sisäministeriön työjärjestys 48 §). Pelastusylijohtaja myös määrittelee, minkä sopimuksen kautta apua pyydetään sisäministeriön julkaisun 18/2015 liitteen 4 mukaisesti. Esimerkiksi Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismiä kautta saatava apu

on valtioiden välistä apua ja pyynnön tekijä on aina valtio, pelastustoimen tapauksessa sisäministeriö.

Päivystäjä välittää hyväksytyt avunpyynnöt soveltuvaa järjestelmää käyttäen kansainvälisen yhteisön tiedoksi. Pelastusylijohtaja tiedottaa sisäministeriön johtoa ja tarvittaessa muuta valtion johtoa avunpyynnöstä.

Pelastusosaston päivystäjä esittelee vastaanotetut avustustarjoukset pelastustoiminnan johtajalle, jonka kanssa he määrittelevät yhdessä, mitkä ovat soveltuvimmat ja tarkoituksenmukaisimmat tarjoukset. Pelastusylijohtaja vahvistaa, mikäli aikaisemmin ei ole sovittu muuta, tarjousten hyväksymisen.

Kahdenvälisten valtiosopimusten mukaan toimivaltainen viranomainen voi sopia kansainvälisen avun antamisesta ja vastaanottamisesta sopimuksessa mainitulla tavalla. Toimivaltaisia viranomaisia voivat sisäministeriön lisäksi olla pelastuslaitokset. Jos pelastuslaitos on tehnyt alueellisen sopimuksen, se voi pyytää tai antaa sopimuksessa määritellyllä tavalla pelastustoimen apua. Jos pelastuslaitos pyytää tai antaa pelastustoimen apua sopimuksen perusteella, se myös vastaa kustannuksista. Pelastuslaitoksen antaessa tai vastaanottaessa kahdenvälisen sopimuksen perusteella pelastustoimen apua, tulee siitä ilmoittaa sisäministeriön pelastusosaston päivystäjälle.

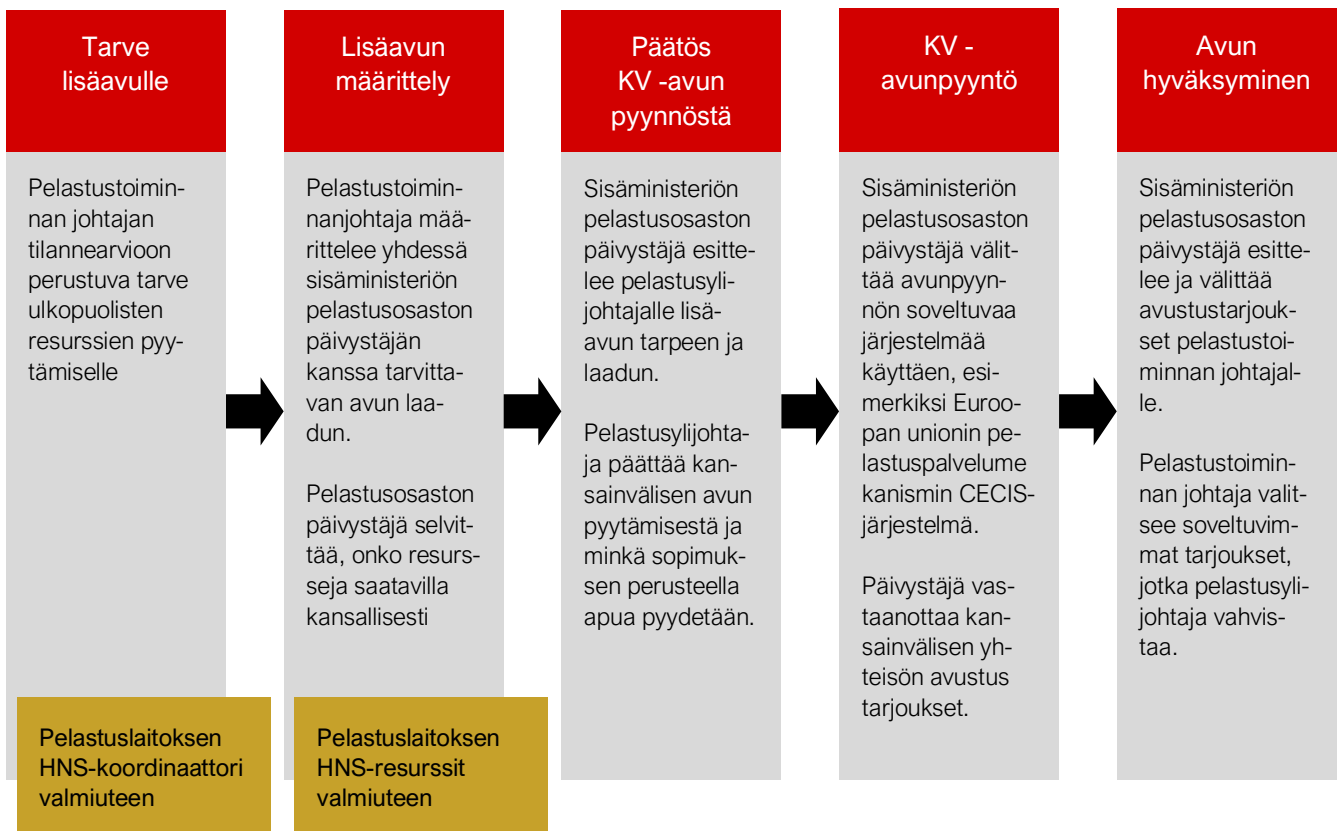
(Sisäministeriön julkaisu 18/2015)

Suomeen vastaanotettavalla pelastustoimeen kuuluvalla avulla tarkoitetaan materiaaliapua ja kansainvälisten pelastustoimen asiantuntijoiden ja muodostelmien antamaa apua suomalaiselle toimivaltaiselle pelastusviranomaiselle 32 §:n mukaisissa pelastustoimintaan kuuluvissa tehtävissä. Suomeen vastaanotettavan pelastustoimeen kuuluvan avun osalta noudatetaan lisäksi, mitä Suomen ja apua antavan valtion välillä on valtiosopimuksin sovittu ja unionin pelastuspalvelumekanismista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöstä N:o 1313/2013/EU.

(Pelastuslaki 38 § (2011/379))

Kansainvälistä pelastustoimen apua pyytää sisäministeriö tai valtiosopimusten perusteella tehtyjen sopimusten mukainen toimivaltainen viranomainen. Jos valtiosopimusten perusteella on tehty alueellisia sopimuksia, sopimuksessa mainittu alueellinen toimivaltainen viranomainen voi pyytää tai antaa sopimuksessa määriteltyä kansainvälistä apua. Tällöin alueellinen toimivaltainen viranomainen vastaa kustannuksista. Sisäministeriö voi myös pyytää tarvittaessa pelastustoimeen kuuluvaa kansainvälistä apua Euroopan unionilta, toiselta valtiolta tai kansainväliseltä järjestöltä.

(Sisäministeriön julkaisu 18/2015)

Kuva 4: Pelastustoimen kansainvälisen avun pyytämisen prosessi

7.1 Oman pelastustoimialueen ulkopuolisen avun pyytäminen itsenäisesti

Pelastuslaitos voi pyytää, niin halutessaan, itsenäisesti apua myös muilta pelastuslaitoksilta. Apua voidaan pyytää kansallisesti tai kansainvälisesti. Tällöin on kyse kahden pelastuslaitoksen välisestä yhteistoiminnasta eikä kansainvälisestä valtioiden välisestä avusta ja näissä avunpyynnöissä noudatetaan kunkin laitoksen kanssa erikseen tehtyä sopimusta.

Host Nation Support -järjestelmää ja resursseja hyödynnetään näissäkin tilanteissa riippumatta siitä, onko kyseessä kansalliset vai kansainväliset ryhmät. HNS-resurssien hälyttämisessä noudatetaan samaa hälytysohjetta kuin luvussa 8. kuvaillaan. HNS-koordinaattori määrittelee yhdessä pelastustoiminnan johtajan kanssa käynnistettävien toimien laajuuden.

Kun kyse on kahdenkeskisesti sovitusta avusta, kustannuksia ei lähtökohtaisesti kateta luvussa 5. mainitulla tavalla sisäministeriön arviomäärärahasta.

7.2 Muun avun pyytäminen

Pelastuslaitos voi pyytää, niin halutessaan, kiireetöntä apua mm. asiantuntijoiden muodossa. Riippuen mitä apua pyydetään ja mistä, noudatetaan tämän avun pyytämisessä siihen parhaiten soveltuvinta järjestelmää.

Muuta apua voi olla esimerkiksi Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismien kautta pyydetty erityisasiantuntija tukemaan pelastustoiminnan valmiuden kehittämistä tai yksittäiseen merkittävään riskikohteeseen tehtävää suunnittelua. Tällaisen avun pyytämisen aikana ei lähtökohtaisesti aktivoida HNS-järjestelmää.

8. Pelastuslaitoksen HNS-järjestelmän aktivointi, hälyttäminen ja purku

Isäntämaan tukitoimet eli Host Nation Support -resurssit hälytetään aina pelastustoiminnan johtajan päätöksellä.

Ensisijaisena hälyttäjänä toimii tilannekeskus ja hälyttäminen toteutetaan tämän ohjeen mukaisesti, niillä järjestelmillä, mitä kulloinkin on käytössä. Resurssien hälyttämisjärjestelmä tulee suunnitella ja toteuttaa vastamaan pelastuslaitoksen käytäntöjä ja toimintamalleja.

HNS-koordinaattorin tulee hälyttää jo silloin, kun oman pelastustoimialueen ulkopuolisten resurssien pyytämistä harkitaan. HNS-järjestelmän tulee olla aktiivisena niin kauan, kun alueella tai maassa on oman pelastustoimialueen ulkopuolisia yksiköitä.

8.1 Pelastuslaitoksen HNS-resurssien hälyttäminen

Pelastuslaitoksen Host Nation Support -järjestelmän aktivoiminen tapahtuu toimikortin mukaisesti päällystöpäivystäjän (P20), pelastustoiminnan johtokeskuksen (PEL-JOKE) tai tilannekeskuksen (TIKE) toimesta.

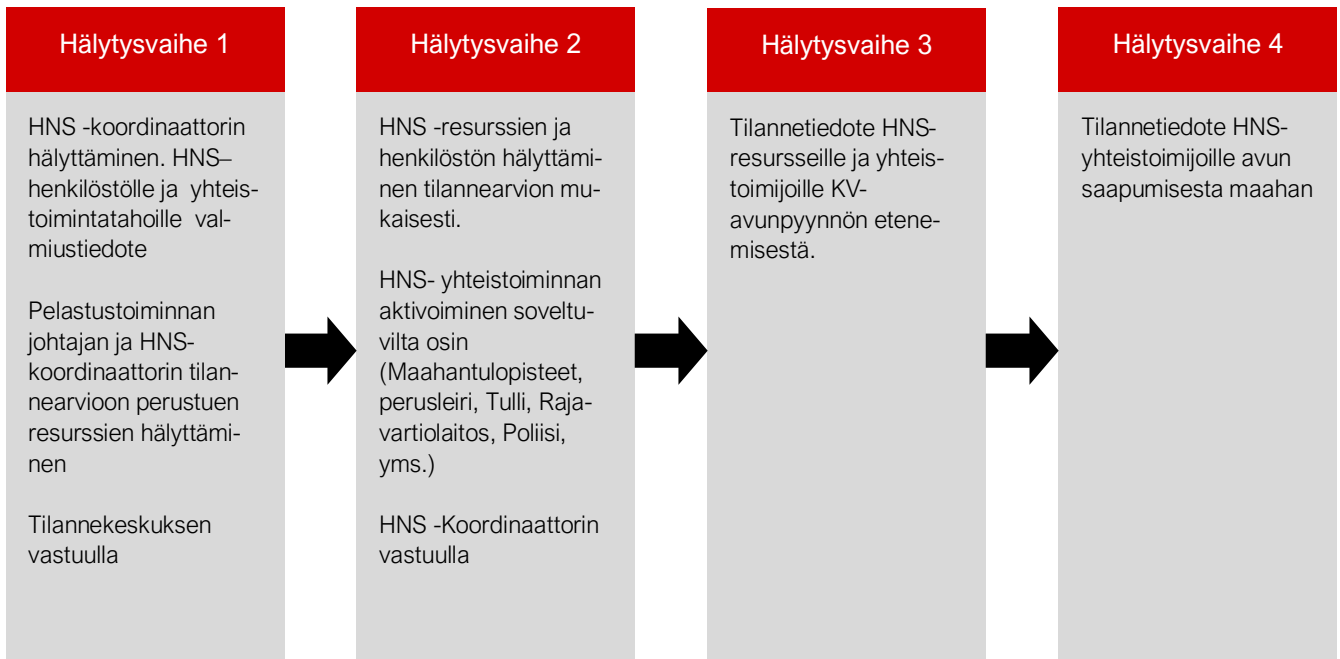
Aktivointi tulee tehdä asteittain siinä vaiheessa, kun pelastustoiminnan johtaja näin määrää. Resurssien mahdollisimman tehokkaan hyödyntämisen edesauttamiseksi aktivoinnin ensimmäinen vaihe tulisi suorittaa jo siinä vaiheessa, kun mahdollisen ulkopuolisen avun pyytämistä harkitaan. HNS-koordinaattori hälytetään

resursseista ensimmäisenä. Yhdessä pelastustoiminnan johtajan kanssa he määrittelevät, miten laajalti pelastuslaitoksen muut HNS-resurssit tullaan hälyttämään

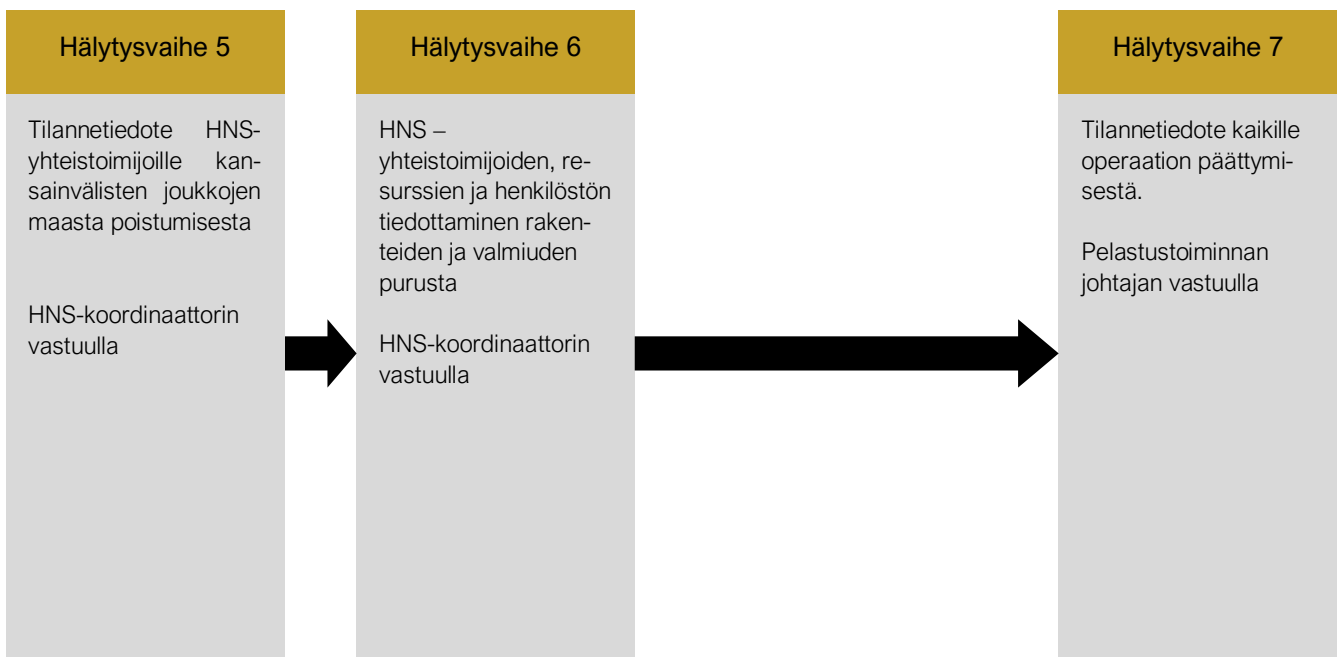
8.2 Pelastuslaitoksen HNS-järjestelmän valmiuden purku

HNS-järjestelmän valmiuden purku tapahtuu kolmessa vaiheessa. Alasajo tapahtuu pelastustoiminnan johtajan määräyksestä tai HNS-koordinaattorin tai hänen sijaisensa esityksestä. Valmiuden purku tarkoittaa kaikkien operatiivisten HNS-toimintojen palauttamista hälytysvalmiuteen.

Tukitoimien tulee olla aktiivisena niin kauan, kunnes kaikki oman pelastustoimialueen ulkopuoliset resurssit ovat poistuneet ja tarvittavat raportointi, palaute, Hand Over - ja huoltotoiminnot on suoritettu.

Kuva 5: Pelastuslaitoksen HNS- järjestelmän aktivointi ja resurssien hälyttäminen

Kuva 6: HNS-järjestelmän purkamisen prosessikuvaus (Viestiliikenne)

Host Nation Support - järjestelmän hälytysvaiheet

Hälytysvaihe 1:

Pelastustoiminnan johtajan määräyksestä käynnistetään HNS-järjestelmä. Ensimmäisenä hälytetään HNS-koordinaattori tai hänen ollessa estynyt toinen HNS-joukkueenjohtaja. Pelastustoiminnan johtaja määrittelee ja arvioi yhdessä HNS-koordinaattorin kanssa, miten laajasti muut HNS-resurssit hälytetään.

HNS-koordinaattori tulee tarvittaessa hälyttää jo silloin, kun harkitaan ulkopuolisen avun pyytämistä. Näin ollen pystytään parhaiten määrittelemään jo varhaisessa vaiheessa tarvittavien resurssien määrä.

HNS-resursseille sekä yhteistoimintatahoille lähetetään valmiustiedote, jotta he voivat ryhtyä valmistelemaan omia toimiaan HNS-järjestelmän tukemiseksi.

Järjestelmän käynnistäminen ja hälyttäminen on tässä vaiheessa TIKE:n vastuulla.

Hälytysvaihe 2:

Kun päätös pyytää oman pelastustoimialueen ulkopuolista apua on tehty ja sisäministeriön pelastusylijohtaja on hyväksynyt avunpyynnön, tulee hälyttää pelastuslaitoksen HNS-valmiusryhmän henkilöstö ja resurssit. Hälytyksen laajuus toteutetaan em. vaiheen aikana tehdyn arvion pohjalta.

HNS-yhteistoimintatahot tulee aktivoida soveltuvilta osin.

Hälytysvaiheesta vastaa HNS-koordinaattori, hänen sijaisenaan toimiva muu HNS-joukkueenjohtaja tai TIKE.

Hälytysvaihe 3:

Tiedotetaan avunpyynnön etenemisestä sekä HNS-järjestelmän statuksesta pelastuslaitoksen henkilöstölle sekä sidosryhmille.

Hälytysvaihe 4:

HNS-järjestelmä on valmiudessa vastaanottamaan saapuvia muodostelmia sekä yksiköitä. Tiedotetaan saapuvan avun laadusta pelastuslaitoksen henkilöstölle sekä sidosryhmille.

Host Nation Support - valmiuden purkaminen

Hälytysvaihe 5:

Kansainvälisten yksiköiden (muodostelmien, ryhmien tai asiantuntijoiden) operaatiokohtaisen palautetilaisuuden järjestäminen ja näiden yksiköiden vastuutehtävien siirtäminen tarvittaessa paikalliselle pelastusviranomaiselle, muulle viranomaiselle tai soveltuvalla toimijalla.

HNS-resurssit järjestävät ja tukevat yksiköiden maastalähtöön liittyvissä muodollisuuksissa.

Kansainvälisten yksiköiden loppuraportin viimeistelyssä tukeminen ja sen luovuttaminen pelastuslaitokselle.

Tilannetiedote HNS-yhteistoimijoille kansainvälisten yksiköiden maasta poistumisesta.

Hälytysvaihe 6:

Aktiivisten HNS-rakenteiden purku, huolto ja käyttökuntoon laittaminen.

HNS-yhteistoimintatahojen ja resurssien informoiminen tiedotteella valmiuden purun aloittamisesta.

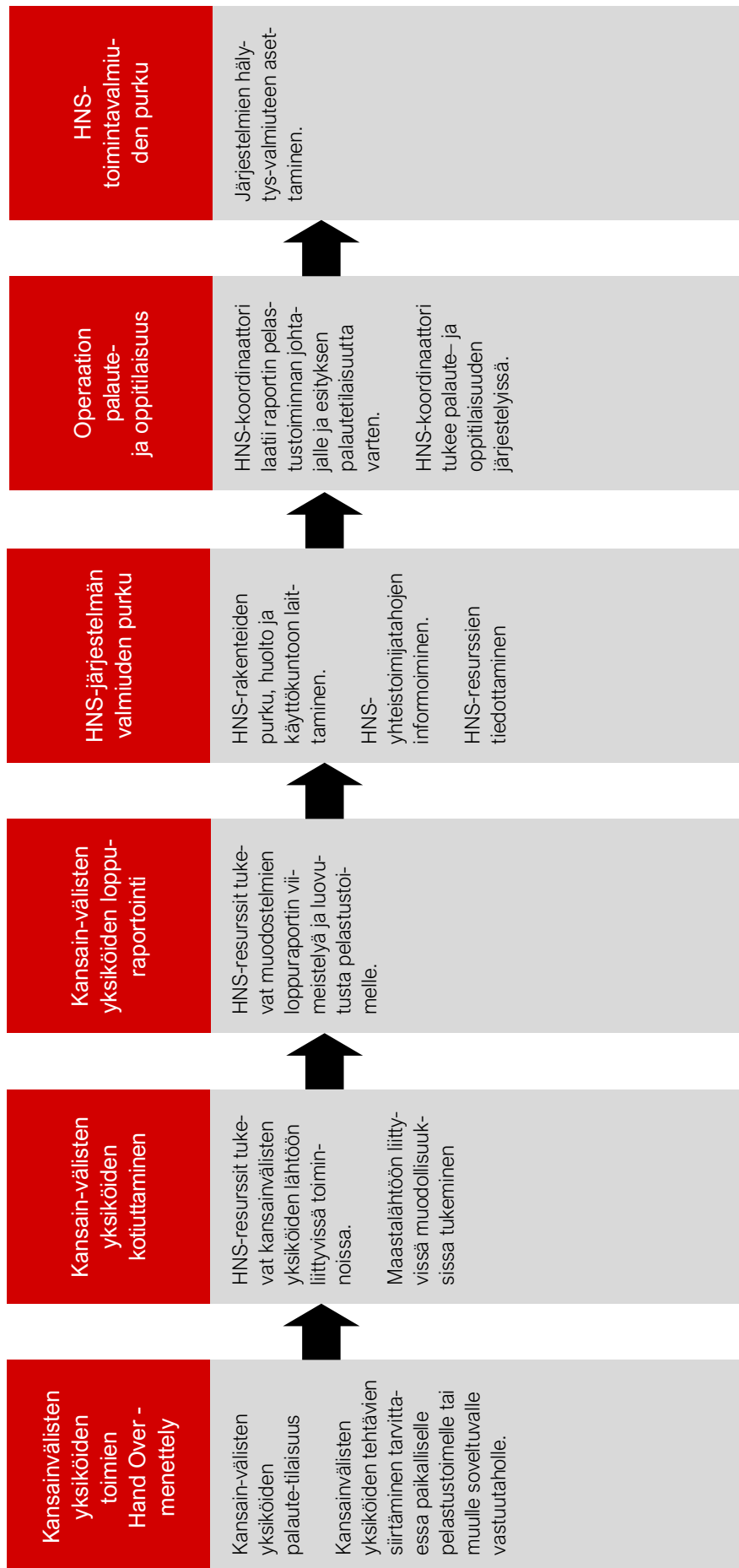
Hälytysvaihe 7:

HNS-koordinaattori laatii oman vastuualueensa operaatoraportin kansallista palautetilaisuutta varten.

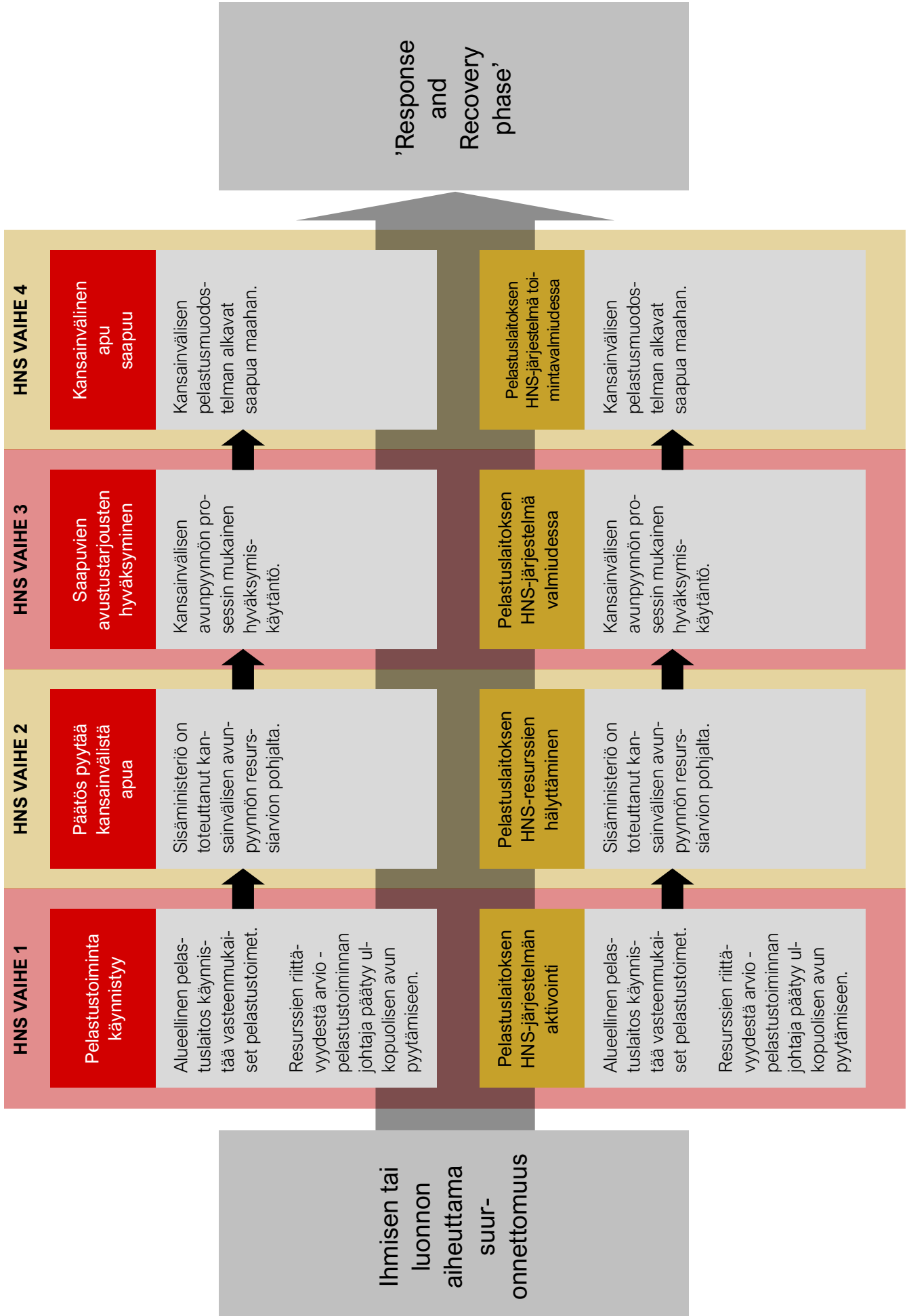
HNS-koordinaattori auttaa osaltaan kansallisen ja/tai pelastuslaitoksen sisäisen palaute- ja oppitilaisuuden järjestelyissä.

HNS-järjestelmän hälytysvalmiuteen palauttaminen.

Tilannetiedote kaikille operaation päättymisestä pelastustoiminnan johtajan päätöksen jälkeen.

Kuva 7: HNS-järjestelmän purkamisen prosessikuvaus

Kuva 8: Pelastustoimen eteneminen rinnakkain HNS-järjestelmän hälyttämisen kanssa

Pelastuslaitoksen vastaanottojärjestelyt

9. Host Nation Support -resurssien operatiiviset tehtävät ja vastualueet

Host Nation Support -resurssit on jaettu eri tehtävien ja toimialojen mukaisesti noudattaen kansainvälisesti tunnettuja toimintamalleja ja ohjeistuksia. Toiminnan johtaminen ja koordinointi noudattaa alueellisesti yhtenevää pelastustoiminnan johtamismallia. Johtamis- ja toimintamallia voidaan soveltaa tarvittaessa kansainvälisten muodostelmien erityisvaatimuksien vuoksi.

9.1 HNS-koordinaattorin tehtävät

Host Nation Support -koordinaattori (HNS-Koordinaattori) vastaa pelastuslaitoksen isäntämaan tukitoimien järjestämisestä ja on pelastustoiminnan aikana operatiivisessa joukkueenjohtajan roolissa HNS-resurssille.

HNS-koordinaattori hälytetään resursseista TIKE:n toimesta ensimmäisenä noudattaen pelastuslaitoksen HNS-resurssien hälyttämisen ohjetta ja toimikorttia. Toimikortti on tämän ohjeen liitteenä (Liite 1).

Koordinaattori vastaa pelastuslaitoksen HNS-resurssien käynnistämisestä ja hälyttämisestä yhdessä TIKE:n kanssa. Tämän lisäksi koordinaattori vastaa tukitoimien sidosryhmien tiedottamisesta ja hälyttämisestä. HNS-koordinaattori vastaa ja hoitaa operaation aikaiset isäntämaan tukitoimiin liittyvät viranomais- ja muut yhteydet.

Koordinaattori vastaa yhdessä sisäministeriön pelastusosaston päivistäjän kanssa tilanpäivitysten tekemisestä mm. Virtual OSOCC- portaaliin (VOSOCC). Sisäministeriön päivistysosaston kanssa on sovittu, että ensisijaisesti VOSOCC:n päivittämisestä vastaa alueellinen pelastuslaitos.

HNS-koordinaattori voi toimia tarvittaessa myös vastaanottokeskuksen eli Reception and Departure Centre (RDC) vastuuhenkilönä.

Koordinaattorin toimipaikka määräytyy tilanteen mukaisesti ja voi pelastustoiminnan operaation aikana vaihdella. Mikäli HNS-koordinaattori ei ole virassa oleva palopäällikkö, palomestari tai palo esimies, nimittää päällikköpäivistäjä hänet väliaikaisesti osaksi pelastustoimen johtamisjärjestelmää. HNS-koordinaattori raportoi suoraan pelastustoiminnan johtajalle tai hänen osoittamalleen henkilölle johtamisjärjestelmässä.

HNS-koordinaattorin vastuulla on tukitoimijärjestelmän ylläpitäminen, kouluttaminen sekä ajantasaistaminen. Mikäli pelastuslaitoksella ei ole nimettyä HNS-koordinaattoria, tehtävät tulee osoittaa pelastuslaitoksessa koulutukseltaan tai kokemukseltaan soveltuvimmalta henkilölle.

Mikäli HNS-koordinaattori on estynyt toimimasta, tulee hänen sijaisekseen hälyttää pelastuslaitoksen HNS-valmiusryhmästä nimetty toinen HNS-joukkueenjohtaja.

9.2 Vastaanotto- ja lähettämiskeskuksen (Reception and Departure Centre) perustaminen

Vastaanotto- ja lähettämiskeskus eli Reception and Departure Centre (RDC) perustetaan saapuvia resursseja ja apua varten sekä tukemaan muodostelmia maahantulo-muodollisuuksissa. RDC:n perustamisesta vastaa tätä tehtävää varten osoitettu ryhmänjohtaja tai ryhmänjohtajat,

mikäli keskuksia pitää perustaa useampi, esimerkiksi lentokentälle ja satamaan. Vaihtoehtoisesti keskuksia voidaan perustaa vain yksi ja maahantulopisteisiin osoittaa yhteyshenkilöt, jotka ohjaavat saapuvat resurssit RDC:hen.

Ryhmänjohtaja vastaa yhdessä HNS-koordinaattorin tai hänen sijaisensa kanssa RDC-toimintojen käynnistämisestä sekä pyörittämisestä. RDC on keskeisin elementti saapuvan avun vastaanottamisessa.

Vastaanottokeskuksen perustamisessa tulee noudattaa pelastuslaitoksen RDC-toimikorttia, jonka sisältö noudattaa sisäministeriön julkaisun 18/2015 sekä YK:n humanitaaristen asioiden koordinaatiotoimisto (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, OCHA) ohjetta On-Site Operations Coordination Centre (OSOCC) Guidelines 2018. Toimikortit ovat tämän ohjeen liitteenä (Liite 1).

Vastaanotto- ja lähettämiskeskus hoitaa yhteydenpidon maahantuloon liittyviin viranomaisiin yhdessä HNS-koordinaattorin kanssa. Ensimmäisten muodostelmien, ryhmien tai asiantuntijoiden saavuttua maahan vastaa RDC-ryhmänjohtaja tästä eteenpäin vastaanottokeskuksen toiminnasta.

Tarvittaessa HNS-koordinaattori voi pyytää ensimmäiseltä maahan saapuvalla pelastusmuodostelmalta henkilöstöä tukemaan RDC:n toimintaa, mikäli saapuvalla ryhmältä löytyy tarvittavaa osaamista ja se on sertifioitu tähän toimintaan, esimerkkinä YK:n alainen INSARAG-luokittelu. Tässä tapauksessa pelastuslaitoksen RDC-henkilöstöä voidaan vapauttaa muihin HNS-resurssien tehtäviin.

9.3 Perusleirin (Base of Operations) perustaminen

Saapuvia resursseja ja muodostelmia varten tulee tarvittaessa perustaa perusleiri eli Base of Operations (BoO). BoO toimii kansainvälisten muodostelmien majoitus-, koordinaatio- ja huoltokeskuksena.

Mikäli kansainvälisiä muodostelmia varten perustetaan erillinen koordinaatiokeskus (On-Site Operations Coordination Centre, OSOCC) tukemaan kansallista pelastustoiminnan koordinaatiota, voidaan OSOCC perustaa myös BoO:n alueelle. Tällöin perusleiristä vastaava ryhmänjohtaja vastaa myös koordinaatiokeskuksen pystyttämisestä yhdessä tähän nimettyjen kansainvälisten asiantuntijoiden ja resurssien kanssa.

Varsinais-Suomen alueelle on määritelty valmiiksi neljä pääasiallista aluetta perusleirin perustamista varten. Näiden käyttöönotosta päättää pelastustoiminnan johtaja yhdessä HNS-koordinaattorin tai oukkueenjohtajan kanssa.

BoO-ryhmänjohtaja vastaa leirialueen käyttöönotosta ja yhteydenpidosta tämän toiminnan sidosryhmiin. Perusleiriin on järjestettävä sähkö-, vesi- sekä jätehuolto.

Perusleirien käyttöönotossa tulee noudattaa pelastuslaitoksen BoO-toimikorttia. Kortissa on määritelty vaadittavat toiminnot kullekin perusleirialueelle. Toimikortti on tämän ohjeen liitteenä (Liite 1).

Mikäli tilanne ei vaadi täysmittaista perusleirin perustamista, tulee tuolloin BoO-ryhmänjohtajan tehtäväksi järjestää muu majoitus saapuville muodostelmille. Tällaisen majoituksen järjestämisessä noudatetaan pelastuslaitoksen Majoitus-toimikorttia. Toimikortti on tämän ohjeen liitteenä (Liite 1).

9.4 Logistiikka

HNS-resurssien osana logistiikka toteutetaan pelastuslaitoksen teknisen osaston toimesta. Logististen tukitoimien järjestämisestä vastaa pelastuslaitoksen kalustomestari tai hänen sijaisensa.

Vastaanotto- ja lähettämiskeskuksen (RDC) tehtävänä on toimittaa logistiikasta vastaavalle saapuvien muodostelmien tukitarpeet. Näitä ovat esimerkiksi polttoaine, paineistetut kaasut, kuljetuskalusto sekä puu- ja lautatavara. Tukitarpeet määrittyvät saapuvien yksiköiden toiminnan mukaisesti.

Logistiikka vastaa myös saapuvan materiaalin varastoinnin järjestämisestä.

Tukitoimien ja materiaalien hankinnassa sekä toteuttamisessa noudatetaan pelastuslaitoksen HNS-resurssilistaa. Lista on tämän ohjeen liitteenä (Liite 2).

Lentopelastuskaluston osalta noudatetaan erillistä ohjetta.

9.5 Muut tukitoimet - Support

HNS-resurssien support-toiminta kattaa kaikki muut työskentelyyn ja hyvinvointiin liittyvät tukitarpeet. Näitä ovat esimerkiksi IT-tuki, viestinnässä avustaminen, ruokahuollon järjestäminen yhdessä BoO-ryhmänjohtajan kanssa sekä terveystalviin ohjaaminen.

Support-toiminnasta vastaa pelastuslaitoksen koulutusmestar / pääaseman asemamestari / hyvinvointisuunnittelija tai hänen sijaisensa.

Tukitoimien ja materiaalien hankinnassa sekä toteuttamisessa noudatetaan pelastuslaitoksen HNS-resurssilistaa. Lista on tämän ohjeen liitteenä (Liite 2).

10. Maahantuloon liittyvät muodollisuudet

Pelastuslaitoksen HNS-henkilöstön tehtävänä on tukea saapuvien muodostelmien maahantuloa ja niihin liittyviä muodollisuuksia. Henkilöiden rajanylitykseen liittyvistä muodollisuuksista vastaa Rajavartiolaitos ja materiaalin, kuten hätäavun tai kaluston, muodollisuuksista vastaa Tulliviranomainen.

Maahantuloon liittyvissä prosesseissa noudatetaan Sisäministeriön julkaisu 18/2015 kappaleen 3. mukaisia käytäntöjä ja huomioidaan julkaisussa erikseen mainitut poikkeusmenettelyt, kuten Suomen ja Venäjän välillä.

10.1 Henkilöiden rajanylitys - Rajavartiolaitos

Mikäli muodostelmat tai asiantuntijat saapuvat Schengen-alueen sisältä, ei esim. rajamuodollisuuksia järjestetä. Tällöin saapuvien muodostelmien ja asiantuntijoiden vastaanotto rajanylityspaikoilla (satama, lentokenttä tai maa-rajana) on pelastuslaitoksen HNS-henkilöstön vastuulla, erityisesti RDC:n henkilöstön.

Mikäli taas muodostelmat saapuvat Schengen-alueen ulkopuolelta, ilmoittaa lennonjohto saapuvasta lennosta Rajavartiolaitokselle, joka toteuttaa rajamuodollisuudet kentällä. RDC:n henkilöstön tulee sopia rajanylityspaikan vastuuviranomaisen vastaanotto toimintojen järjestämisestä.

HNS-koordinaattorin on oltava yhteydessä alueen lennonjohtoon sekä Rajavartiolaitokseen jo siinä vaiheessa, kun on tiedossa, mistä maista muodostelmia tai asiantuntijoita

saapuu ja millä lento- tai laivavuorolla. Näin voidaan etukäteen sopia mahdollisista poikkeusratkaisuista sekä toimittaa tarvittavat henkilöstö- ja kalustoluettelot Rajavartiolaitokselle.

10.2 Tulli

RDC:n tehtävänä on toimia tiiviissä yhteistyössä Tulliviranomaisten kanssa ja tukea saapuvia muodostelmia tullimuodollisuuksissa. Pääsääntöisesti Euroopan unionin sisältä saapuva avustusmateriaali ja kalusto eivät vaadi tullikäsittelyä. Saapuvista muodostelmista ja materiaalista tulee aina ilmoittaa Tullille. Päätöksen materiaalin ja kaluston käsittelystä tekee Tulliviranomainen.

10.3 Puolustusvoimat

Puolustusvoimilta voidaan pyytää tarvittaessa virka-apua. Tämän virka-avun käyttö tulisi olla tarveharkintaista perustuen ns. Last Resort- periaatteeseen eli mikäli muita soveltuvia vaihtoehtoja ei ole, voidaan hyödyntää Puolustusvoimien resursseja.

Avunpyyntö tapahtuu tavanomaista virka-apukäytäntöä noudattaen.

Ulkomaisten sotilaslentokoneiden maahantuloluvista vastaa Ilmavoimat.

11. Saapuvien muodostelmien erityispiirteiden huomioiminen

Tässä kappaleessa kuvatut toiminnot on saatettu määrällä tarkemmin yhteistoimintasopimuksissa, mikäli niitä on toiminnan laatu huomioon ottaen tehty.

11.1 Lentopelastustoiminta

Pelastus- ja sammutustoimintaan pyydettyjen ilma-alusten vastaanottamisesta ja koordinaatiosta vastaa pelastuslaitos. Pelastuslaitosta tukee erillisesti sovittaessa Lentopelastuskeskus. He tuottavat johtovastuussa olevan viranomaisen pyynnöstä tarvittavat suunnitelmat ja tukevat lentopelastustoiminnan koordinaatiota.

Logistiikan tehtävänä on yhdessä Lentopelastuskeskuksen

kanssa huolehtia tarvittavat huolto- ja ylläpitojärjestelyt. Saapuvien ilma-alusten tyyppi- ja miehistötie tulee kerätä jo ennen tarjouksen hyväksymistä. Ulkomaalaisten sotilasilma-alusten maahantuloluvista vastaa Ilmavoimat.

Lentopelastusmuodostelman mukana saapuu yleensä omat mekaanikot.

11.2 Öljyntorjunta

Riippuen siitä, minkä viranomaisen vastuulla öljyntorjunnan toteuttaminen on, pelastuslaitos voi tarjota tukea ulkomaisten muodostelmien vastaanottamisesta Rajavartiolaitokselle.

12. Turvallisuus

Kansainvälisten muodostelmien ja henkilöstön turvallisuudesta vastaa aina vastaanottava valtio. Pelastuslaitos voi pyytää virka-apua mm. puolustusvoimilta esimerkiksi perusleirin vartiointia varten sekä poliisilta alueellisen turvainfon antamisesta.

Maahan tai alueelle saapuvia yksiköitä varten tulee aina järjestää turvallisuusinfo, mikäli vallitseva tilanne niin vaatii. Turvallisuusinfon järjestämisestä vastaa aina vastaanottava viranomainen. Pelastuslaitos voi järjestää tilaisuuden itse tai sopia poliisin kanssa järjestelyistä.

Turvainfo tulee olla saatavilla muodostelmien ja asiantuntijoiden saapuessa maahan. Infon tulee sisältää myös keskeisiä operaatioon sidonnaisia työturvallisuusohjeita, jotta yhteistoiminta ulkopuolisten muodostelmien kanssa ei vaaranna omaa työturvallisuutta.

Vastaanottavan laitoksen tulee myös huomioida mahdolliset kansainväliset eroavaisuudet työturvallisuudessa. Tällöin on suositeltavaa, että työskennellään aina korkeamman turvallisuuskäytännön mukaisesti.

12.1 Poliisi

Poliisin alueellista tilannekeskusta tulee aina tiedottaa, mikäli pyydetään kansainvälistä apua ja HNS-järjestelmä aktivoidaan. Tiedottaminen toteutetaan hälyttämisen eri vaiheissa, tässä ohjeessa kuvatus hälytysprosessin mukaisesti.

Poliisin tilannekeskus sopii yhdessä HNS-koordinaattorin tai hänen sijaisensa kanssa, kuka järjestää saapuvien yksiköiden maakohtaisen turvallisuusinfon. Poliisi voi, niin halutessaan, pyytää pelastustoimelta tietoa saapuvista yksiköistä.

Tilanteen mukaan poliisin yhteyshenkilö voidaan pyytää osallistumaan vastaanottokeskuksen toimintaan. Tästä on sovittava aina tilannekohtaisesti Poliisin tilannekeskuksen kanssa. Ilmavoimat.

Vastaanottojärjestelyjen tueksi suositellaan hyödynnettävään mm. seuraavia ohjeita:

RDC ja BoO toiminta:

YK:n International Search and Rescue Advisory Group (INSARAG) -ohjetta

www.insarag.org/methodology/insarag-guidelines/

Koordinaatio:

YK:n Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) On-Site Operations Coordination Centre -ohjetta (OSOCC Guidelines)

www.unocha.org/sites/unocha/files/2018%20OSOCC%20Guidelines.pdf

Turvallisuus:

International Committee of the Red Cross. David Lloyd Roberts. Staying Alive - Safety and security guidelines for humanitarian volunteers in conflict areas.

www.icrc.org/en/doc/assets/files/other/icrc_002_0717.pdf

Pelastuslaitoksen HNS-järjestelmän tehtävät operaation aikana

13. HNS-järjestelmän operatiiviset tehtävät

Operaation aikana pelastuslaitoksen HNS-koordinaattori toimii osana pelastustoiminnan johtamisjärjestelmää pelastustoiminnan johtajan alaisuudessa ja vastaa HNS-resursseista.

HNS-koordinaattori tai hänen osoittamansa henkilö toimii kansainvälisten yksiköiden yhteyshenkilönä näiden maassaoloaikana. Mikäli pelastuslaitoksen toimialueelle on nimetty HNS-toimintaan muiden pelastuslaitosten tai kansallisten toimijoiden henkilöstöä, toimii koordinaattori heidän esimiehenään tai kontaktihenkilönä. Näitä voivat olla esim. Pelastusopiston lähettämä teknisen avun ryhmä (TAST) tai muut kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijat. Mikäli kyseessä on suoraan pelastustoimintaan liittyvät asiantuntijat, kuten rakenneasiantuntijat, toimivat he tällöin normaalisti pelastustoiminnan johtajan alaisuudessa.

13.1 Reception and Departure Centre (RDC)

Vastaanotto- ja lähettämiskeskus toimii fyysisesti niin kauan, kun maahan on saapumassa apua tai muodostelmia. Operaation aikana, kun kaikki saapuvat yksiköt ja muodostelmat ovat maassa, voi RDC:n henkilökunta tukea mm. perusleirin tai muiden tukialueiden toimintoja.

Vastaanottokeskuksen tulee ylläpitää valmiutta ja palata omiin tehtäviinsä välittömästi, mikäli tilanne näin vaatii. HNS-koordinaattorin tulee ilmoittaa ryhmänjohtajalle viipymättä, mikäli uusia muodostelmia tai materiaalia on saapumassa maahan. Vastaanottokeskuksen valmiuden ylläpitäminen on RDC-ryhmänjohtajan vastuulla.

Mikäli RDC ei toimi aktiivisesti operaation aikana, tulee sen henkilöstön palata tehtäviinsä vastaanottokeskuksessa muodostelmien kotiutusvaiheessa. RDC:n tehtävänä on tukea muodostelmien poistumista maasta yhdessä Tullin ja Rajavartiolaitoksen kanssa. RDC:n voi purkaa vasta sitten, kun viimeinen muodostelma on poistunut maasta. Purku tapahtuu HNS-koordinaattorin tai hänen sijaisensa käskystä.

Vastaanottokeskuksen vastuuhenkilönä toimii tähän tehtävään nimetty ryhmänjohtaja. Tarvittaessa HNS-koordinaattori tai hänen sijaisensa voi osallistua RDC-toimintojen käynnistämiseen sekä ensimmäisten muodostelmien vastaanottamiseen.

13.2 Base of Operations (BoO)

Perusleirin henkilöstön tulee ylläpitää päivystysvalmiutta vastata pelastusmuodostelmien tarpeisiin koko operaation ajan. Tätä varten perusleiriin tulee perustaa erillinen HNS-infopiste ja/tai -toimisto (HNS-Desk).

BoO-ryhmänjohtajan tehtävänä on luoda tarvittaessa vuorolista henkilöstölle ja huolehtia siitä, että työaika-kierto toteutuu sille asetettujen säästöjen mukaisesti.

Henkilöstö voi joutua majoittumaan BoO-alueella, mutta heille on järjestettävä riittävä lepoaika ja mahdollisuus poistua vapaavuorolla leirialueelta, esimerkiksi kotiin.

Pääosin saapuvien muodostelmien tulee olla omavaraisia. Perusleirin tehtävät operaation aikana muodostuvat

alueen toimintaan liittyvistä tukitoimista, vartiointin järjestämisestä sekä alueen haltijan kanssa perusleirin infrastruktuurin toimivuuden huolehtimisesta.

Perusleirin toiminnan ei tule rasittaa pelastuslaitoksen omia huolto- ja tukiresursseja niin, että se vaikeuttaa käynnissä olevaa pelastustoimintaa.

13.3 Logistiikka operaation aikana

Logistinen valmius tulee olla saatavilla koko operaation ajan ympäri vuorokauden. Ajoneuvojen tulee olla ensisijaisesti pelastusmuodostelmien käytössä pelastustoimintaa varten.

Perusleiriin tulee osoittaa riittävä määrä ajoneuvoja, joilla muodostelmat voivat suorittaa esim. ruoka- ja vesihuoltoa. Tarvittaessa lisäkalustoa voidaan vuokrata tai pyytää virka-apua, jotta turvataan riittävät ajoneuvoresurssit koko HNS-järjestelmälle.

Polttoainehuolto ja paineistetun kaasun toimittaminen toteutetaan pelastuslaitoksen sopimuskumppaneita ja käytäntöjä hyödyntäen. Toimintaa varten nimetyt polttoainekortit on oltava jatkuvasti saatavilla, esimerkiksi perusleirissä. Muu polttoainehuolto järjestetään tilannekohtaisesti.

Logistiikka vastaa materiaalin varastoinnista ja varastojen ylläpidosta. Tämä voidaan toteuttaa yhdessä perusleirin vastuuhenkilöiden kanssa, esimerkiksi BoO:n alueella.

Tukitoimien ja materiaalien hankinnassa sekä toteuttamisessa noudatetaan pelastuslaitoksen HNS-resurssilistaa. Lista on tämän ohjeen liitteenä (Liite 2).

13.4 Muut tukitoimet - Support

Support-toimintojen valmius tulee olla saatavilla koko operaation ajan ympäri vuorokauden. Toiminnasta vastaava yhteyshenkilö voidaan tarvittaessa sijoittaa perusleirissä sijaitsevaan HNS-toimistoon tai infopisteelle (HNS-Desk). Mikäli operaation koko ei vaadi erillisen pisteen perustamista, voidaan nämä toiminnot hoitaa HNS-henkilöstön toimesta TIKE:ssä tai omalta toimipaikalta.

Tukitoimien ja materiaalien hankinnassa sekä toteuttamisessa noudatetaan pelastuslaitoksen HNS-resurssilistaa. Lista on tämän ohjeen liitteenä (Liite 2).

14. Turvallisuus

Perusleirissä tulee aina olla käytössä kulunvalvonta tai vastaava käytäntö. Saatavilla muodostelmilla tulee olla tunnustekortit tai muu henkilötodistus. Perusleirissä voidaan toteuttaa erilliset kulkuluvat sisäänkirjautumisen nopeuttamiseksi. Pelastuslaitoksen henkilöstöllä tulee olla aina käytössään henkilö- tai virkakortti. Muuten kulkuoikeus voidaan todentaa tilannekohtaisesti, esim. erillisellä kulkuluvalla. Kulunvalvonnan laajuus ja taso määrittyy tilannekohtaisesti sen hetkisen vallitsevan turvallisuustilanteen mukaan.

Lähtökohtaisesti ei ole tarkoitus hankaloittaa perusleiriin tapahtuvaa liikennettä, vaan turvata siellä oleskelevien muodostelmien henkilöstön ja materiaalin turvallisuus.

Saapuvat muodostelmat tulee perehdyttää työturvallisuuteen sekä vaatia noudattamaan näitä toimintamalleja silloin, kun toimitaan suoraan kotimaisten pelastusyksiköiden kanssa rinnakkain. Mikäli kansainvälisille muodostelmille tai yksiköille osoitetaan itsenäinen työskentelyalue, noudattavat he tuolloin omia työturvallisuusohjeitaan ja käytäntöjä. Työskentelyssä tulee noudattaa aina Suomen lainsäädäntöä. Mikäli ulkopuolinen pelastusmuodostelma ei ole kykenevä toimimaan asetusten

ja ohjeiden mukaisesti, tulee tästä ilmoittaa pelastustoiminnan johtajalle viipymättä.

Pelastuslaitoksen HNS-resurssien henkilöstö noudattaa aina laitoksen ajantasaisia turvallisuusohjeita sekä sen hetkisen esimiehen antamia muita ohjeita ja määräyksiä.

Mikäli sisäministeriö on antanut erilliset turvallisuusohjeet operaation ajalle, tulee tällöin noudattaa näitä ohjeita.

14.1 Puolustusvoimat

Puolustusvoimilta pyydettävän virka-avun ei tulisi olla ensisijainen vaihtoehto isäntämaan tukitoimien järjestämisessä. Virka-apua voidaan kuitenkin pyytää mm. logistiikan tueksi tai perusleirin turvallisuustehtäviin, kuten aluevartiointiin.

Tukitoimiin liittyvästä virka-apupyynnöstä päättää aina pelastustoiminnan johtaja. Tarvittaessa pyyntö voidaan toteuttaa myös HNS-koordinaattorin tai hänen sijaisensa toimesta pelastustoiminnan johtajalle tehdyn esityksen perusteella.

Mikäli kyseessä on laajamittainen katastrofi ja maahan on saapunut kansainvälisiä pelastusmuodostelmia, koordinaatioelementtejä ja/tai ulkomaisia asevoimia, toimitaan tällöin YK:n siviili-sotilasyhteistyön periaatteiden mukaisesti; asevoimien hyödyntämistä tulee harkita vain viimeisenä keinona. Tämän periaatteen noudattaminen ei koske kotimaista viranomaisyhteistyötä.

Mikäli sisäministeriö tai puolustusministeriö antaa toimintaan liittyviä ohjeita, noudatetaan näitä kaikessa soveltuvassa toiminnassa.

14.2 Muut turvallisuustoimijat

Tarvittaessa pelastuslaitos voi hankkia ulkopuolisen sopimuskumppanin toteuttamaan turvallisuuteen liittyviä toimia. Esimerkkinä on yksityisen vartiointifirman palkkaaminen toteuttamaan kulunvalvontaa ja vartiointia perusleirissä.

Yksityisten resurssien hankkimisesta päätetään aina tapauskohtaisesti ja näiden hankkimisessa noudatetaan pelastuslaitoksen normaalia hankintamenettelyä, mikäli nopeutettua käytäntöä ei voida käyttää.

15. Laitoksen muut tehtävät

Pelastuslaitoksen tulee lähtökohtaisesti suoda oman pelastustoimialueen ulkopuolisille resursseille mahdollisuus hyödyntää laitoksen olemassa olevia tukipalveluita. Näitä ovat esim. hyvinvointipalvelut kuten kuntosalit, saunat tai muut vastaavat. Myös talon sisäiset IT-palvelut, ei-operatiiviset tukitoiminnot sekä muut neu-

vontapalvelut voivat kuulua näihin. Näiden palveluiden saatavuudesta päätetään aina tilanne- ja operaatiokohtaisesti.

16. Huolto

Lähtökohtaisesti kansainvälisten muodostelmien tulee olla omavaraisia, pois lukien puutavara, polttoaine ja paineistetut kaasut tai muut vaaralliset aineet, joiden kuljettaminen maahan ei ole mahdollista. Pelastuslaitoksen tulee kuitenkin järjestää kaikki tarvittava tuki ja huoltojärjestelyt kalustolle ja henkilöstölle, mikäli ulkopuoliset resurssit näitä tarvitsevat.

Huolto tulee toteuttaa, tilanteen ja varusteiden yhteensopivuuden niin salliessa, ensisijaisesti käyttäen laitoksen omia resursseja ja palveluita (korjaamo, ompelimo, letku- tai paineilmalaittehuolto).

Mikäli ulkopuoliset resurssit käyttävät kalustoa tai varusteita, joita pelastuslaitos ei kykene omatoimisesti huoltamaan, tulee näille järjestää sopivin mahdollinen huoltopalvelu. Huoltopalvelun kustannuksista sovitaan operaatiokohtaisesti ja sen mukaan, minkä mekanismin kautta apua on pyydetty. Huoltorakenne tulee jakaa toimintoihin, jotka toteutetaan tilannepaikalla ja toimintoihin sen ulkopuolella.

16.1 Ulkopuolisten pelastusresurssien sitominen huoltoon tilannepaikalla

Mikäli tilannepaikalle on järjestetty pelastusyksiköitä ja henkilöstöä varten erillinen huolto, tulee ulkopuolisten

resurssien tukeutua tähän ensisijaisesti aina tilannepaikalla ollessaan. Näitä huoltoresursseja tilattaessa tulee huomioida tällöin myös ulkopuolisten resurssien vahvuudet ja tarpeet.

16.2 Ulkopuolisten pelastusresurssien huolto tilannepaikan ulkopuolella

Ulkopuoliset resurssit voivat pyytää tarvittaessa tukea kaluston ja henkilöstön huollossa, mikäli heidän omat resurssinsa eivät ole riittäviä. Kansainvälisten muodostelmien tulisi lähtökohtaisesti olla omavaraisia, mutta pelastuslaitoksella tulee olla olemassa valmius tukea näitä.

Tilannepaikan ulkopuolella, kuten perusleirissä, muodostelmat voivat tukeutua HNS-järjestelmään ja sen kautta käytössä oleviin tukiresursseihin. Ensisijaisesti pyritään käyttämään laitoksen omia huoltoresursseja. Mikäli nämä eivät ole riittävät, noudatetaan olemassa olevia sopimuksia ulkoisten palveluiden tilaamisessa.

Pelastuslaitoksen HNS-järjestelmän tehtävät operaation jälkeen

17. Muodostelmien operaatoraportointi

Operaatoraportin kirjoittaminen on aina yksittäisen muodostelman vastuulla. Pelastuslaitoksen isäntämaan tukitoimien henkilökunta, erityisesti HNS-koordinaattori tai hänen sijaisensa, voi tukea muodostelmia raportin viimeistelyssä ja tarvittavien lisätietojen toimittamisessa.

On tärkeä huomioida, että kukin muodostelma saattaa käyttää omia raportointimallejaan ja nämä saattavat erota totutuista. Mikäli muodostelmat toimivat Euroopan unionin pelastuspalvelumekanismiä kautta, voi heillä olla käytössään yhteinen raportointipohja.

HNS-koordinaattorin tehtävänä on toimittaa raportit pelastustoiminnan raportointia tekeville ja tarvittaessa tukea heitä yhteenvedon tuottamisessa. Raportointi voi tapahtua alueellisesti tai kansallisella tasolla (sisäministeriö). Pelastustoiminnan johtajan tulee tiedottaa HNS-koordinaattoria siitä, kenelle mitään raportteja tulee toimittaa.

17.1 Palautetilaisuus

Operaatiosta tulee aina pitää palautetilaisuus. Näitä voidaan tarvittaessa järjestää useampia. Mahdollisuuksien mukaan voidaan pitää palautetilaisuus, johon osallistuvat kaikki kansalliset ja kansainväliset muodostelmat. Palautetilaisuus voidaan pitää myös erikseen. Yleensä kansallinen palautetilaisuus pidetään vasta sitten, kun kansainväliset muodostelmat ovat poistuneet maasta ja raportointi on päättynyt.

HNS-koordinaattori tai hänen sijaisensa vastaa osaltaan palautetilaisuuden järjestämisestä. Hänen tehtävänä on koordinoita kansainvälisten muodostelmien osallistuminen tilaisuuteen ja tukea tarvittaessa heidän osallistumistansa.

17.2 Loppuraportoinnissa tukeminen

Host Nation Support -koordinaattori kirjoittaa tukitoimista, näiden toteuttamisesta ja onnistumisesta osuutensa pelastustoiminnan raporttiin. Hänen tulee kyetä antamaan tietoa mm. toiminnoista, joilla on ollut vaikutusta pelastustoiminnan etenemiseen. Pelastustoiminnan johtaja määrittelee, mitä asioita hän toivoo raporttiin tulevan.

HNS-koordinaattorin raportointivastuu ei voi kattaa muita osa-alueita kuin isäntämaan tukitoimiin liittyvät tehtävät. Mikäli hänelle on annettu operaation aikana muita tehtäviä, määrittelee pelastustoiminnan johtaja näiden raportoisesta erikseen ja erillisenä osana.

Kukin HNS-ryhmänjohtaja on velvollinen raportoimaan operaation aikaisista toimista HNS-koordinaattorille. Hänen tulee kerätä johtamansa ryhmän jäseniltä tietoja ja ylläpitää operaatiokohtaista päiväkirjaa. Päiväkirjan tarkoitus on toimia raportoinnin tukena sekä auttaa seuraamaan toteutettuja toimintoja. Näin voidaan jälkikäteen myös helpommin yhdistää HNS-toiminnasta aiheutuneita kuluja.

18. Maastalähtöön liittyvät muodollisuudet

18.1 Tulli

RDC tiedottaa Tulliviranomaista muodostelmien ja kaluston maasta poistumisen aikataulusta sekä yksityiskohdista. Tulliviranomainen tekee päätöksen mahdollisista toimenpiteistä.

18.2 Raja

RDC tiedottaa Rajavartiolaitosta muodostelmien ja asiantuntijoiden maasta poistumisen aikataulusta sekä yksityiskohdista, kuten lennon numero. Rajavartiolaitos toteuttaa tarvittaessa rajamuodollisuudet.

18.3 Muut

RDC vastaa siitä, että kaikkia asianmukaisia sidosryhmiä, kuten Poliisia, tiedotetaan ulkomaisten muodostelmien maasta poistumisesta.

18.4 Lentotoiminta

Pelastustoiminnan johto ja HNS-joukkueenjohto koordinoivat ulkomaisten ilma-alusten lähtöjärjestelyt yhdessä lennonjohdon ja Lentopelastuskeskuksen kanssa. Lentopelastuskeskus huolehtii tarvittavista ilmailukenteen toimenpiteistä.

19. Pelastuslaitoksen HNS-järjestelmän valmiuden purku

Lähtökohtaisesti HNS-valmiuden tulee olla aktiivinen niin kauan, kunnes kaikki oman pelastustoimialueen ulkopuoliset resurssit ovat poistuneet alueelta tai maasta. HNS-koordinaattori tai hänen sijaisensa vastaa valmiuden purkamisesta. Tähän liittyvän viestiliikenteen hoitaa pelastuslaitoksen TIKE. Valmiuden purku ja siihen liittyvä viestintä toteutetaan kappaleessa 7.3. osoitetulla tavalla.

19.1 Huolto

Kalustomestari vastaa toiminnassa käytetyn kaluston huoltamisesta pelastuslaitoksen toimintamallien mukaisesti. HNS-toimintaan osallistuneet ovat velvollisia raportimaan mahdollisista huoltotarpeista ja rikkoontuneesta tai kadonneesta kalustosta asianmukaisesti. Kukin huolehtii ensisijaisesti käytössään olleen kaluston siivouksesta ja puhdistuksesta.

19.2 Käyttökuntoon palauttaminen

HNS-koordinaattori tai operaatiosta vastannut joukkueenjohtaja vastaa yhdessä ryhmänjohtajien kanssa kaikkien HNS-toimialueiden kaluston käyttökuntoon palauttamisesta. Tämä koskee kaikkea laitoksen hallussa olevaa materiaalia, jota on hyödynnetty tukitoimien käytössä. Käyttökuntoon palauttaminen tulee toteuttaa välittömästi operaation päättymisen jälkeen siten, että kalusto on tarvittaessa huollettu tai korvattu uudella.

19.3 Operaation kansallinen ja alueellinen palaute ja oppitilaisuus

HNS-koordinaattori osallistuu operaation jälkeisiin palaute- ja oppitilaisuuksiin ja on velvollinen valmistelemaan tarvittavat esitykset ja koonnit isäntämaan tukitoimien osalta. Palautetilaisuudesta vastaa joko sisäministeriö, alueellinen pelastustoimi tai muu johtovastuussa ollut viranomainen. HNS-koordinaattori vastaa myös jo maasta poistuneiden muodostelmien operaatiopalautteen keräämisestä yhdessä pelastustoiminnan johtamisorganisaation kanssa.

LÄHTEET:

Sisäministeriö. (2015). Kansainvälisen avun vastaanottojärjestelyt luonnon ja ihmisen aiheuttamissa suuronnettomuustilanteissa Suomessa. Sisäministeriön julkaisu 18/2015. Sisäinen turvallisuus, sisäministeriö. Helsinki.

Saatavilla osoitteesta: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/78913>

Sisäministeriö. (2016). Turvallinen ja kriisinkestävä Suomi – pelastustoimen strategia vuoteen 2025. Sisäministeriön julkaisu 18/2016. Sisäinen turvallisuus, sisäministeriö. Helsinki.

Saatavilla osoitteesta: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75092>

Pelastuslaki (29.4.2011/379).

Saatavilla osoitteesta: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

European Commission. (2012). Commission Staff Working Document – EU Host Nation Support Guidelines. European Commission. Brussels.

Saatavilla osoitteesta: https://ec.europa.eu/echo/files/about/COMM_PDF_SWD%2020120169_F_EN_.pdf

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. INSARAG Guidelines 2020. (United Nations, 2020).

Saatavilla osoitteesta: <https://www.insarag.org/guidelines>

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. OSOCC Guidelines 2018 (United Nations, 2018).

Saatavilla osoitteesta: <https://www.unocha.org/our-work/coordination/site-operations-coordination-centre-osocc>

LYHENTEITÄ:

BoO	Base of Operations
CIMIC	Civil-Military cooperation
EE	Environmental Emergencies
EMT/EMTCC	Emergency Medical Team/Coordination Cell
EU	European Union
ERC	Emergency Relief Coordinator
ERCC	Emergency Relief Coordination Centre (UN OCHA Geneva) Emergency Response Coordination Centre (EU Bryssel)
GDACS	Global Disaster Alert and Coordination System
HNS	Host Nation Support
IASC	Inter-Agency Standing Committee
ICT	Information and Communications Technology
ICRC	International Committee of the Red Cross
IFRC	International Federation of Red Cross & Red Crescent Societies
IHP	International Humanitarian Partnership
IM	Information Management
INSARAG	International Search and Rescue Advisory Group
LEMA	Local Emergency Management Authority
LRT	Logistics Response Team
MoH	Ministry of Health
Mol	Ministry of the Interior
NGO	Non-Governmental Organization
OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
OSOCC	On-Site Operations Coordination Centre
RDC	Reception Departure Centre
SRA	Security Risk Assessment
TOR	Terms of reference
UCC	Urban Search and Rescue Coordination Cell
UN-CMCoord	United Nations Civil-Military Coordination
UNDAC United	Nations Disaster Assessment and Coordination
USAR Urban	Search and Rescue
VOSOCC	Virtual On-Site Operations Coordination Centre

Lähde: United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs. OSOCC Guidelines 2018 (United Nations, 2018).

Toimintakortit (LIITE 1)

Ohjeen liitteenä olevat toimintakortit on luotu Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen toimintamallien mukaan.

Toimintakortit tulee päivittää vastaamaan pelastuslaitoksen ja HNS-toiminnan malleja. Tarvittaessa kohtia ja toimintakorttien sivuja voi lisätä tai poistaa. Kortit on listattu nyt HNS-toiminnan vaiheiden mukaisesti.

Toimintakorteissa on juokseva numerointi, joka helpottaa esim. etänä toteutettavaa neuvontaa tai tukea. Tällöin esim. TIKE-operaattori voi soittaa HNS-koordinaattorille ja viitata suoraan numerointiin, jolloin oikean kohdan löytyminen helpottuu.

Toimikorteissa kulkee jokaisen vaiheen oikeassa reunassa päiväys ja kellonaika sekä nimikirjaimet. Tämä helpottaa toteutuman seuraamista ja samalla toimii tilanpäiväkirjana.

Toimintakortissa on näkyvillä pelastuslaitoksen käyttämät hälytysryhmän, jotka on esitetty esimerkiksi kohdassa 1, 2 ja 8: HNS H1, HNS VT1 ja HNS H2.

HNS-Resurssilista (LIITE 2)

Resurssilistat perustuvat sisäministeriön pelastuslaitoksilta edellytettävistä järjestelyistä (sisäministeriön julkaisu 18/2015).

Liitteenä on mallipohja resurssilistojen ja yhteystietojen toteuttamista varten. Resurssilistat tulee päivittää vastaamaan pelastuslaitoksen suunnitelmia.

Toimintakortit (LIITE 1)

Tehtäväkoodi:

Kellonaika:

Tehtäväosoite:

Päivämäärä:

Järjestelmän aktivoiminen ja hälyttäminen (VAIHE 1)						
Nr.	TEHTÄVÄ / TOIMINTA:	VASTUUHENKILÖ:	HUOMIOT / LISÄTIEDOT:	TAPA / JÄRJESTELMÄ:	SUORIT: (pvm. / aika)	TEKIJÄ:
1	Hälytys (HNS H1): HNS-koordinaattori (M2)	TIKE	Hälyttäminen tehdään pelastustoiminnan johtajan määräyksestä. HNS-koordinaattori tulee hälyttää heti, kun oman toimialueen ulkopuolisten resurssien tarve ilmenee.	<u>Merlot:</u> Viesti, Sähköposti, Virve	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.
2	Valmiustiedote (HNS VT1): HNS-valmiusryhmälle ja resurssivastaaville (M0)	TIKE / HNS-koordinaattorin päätöksellä	Pelastuslaitoksen HNS-valmiusryhmä Tukiresurssien vastuuhenkilöille: <ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Tukipalvelut 	<u>Merlot:</u> Viesti ja Sähköposti		
3	Valmiustiedote (HNS VT2): HNS-yhteistoimintaryhmille (M0)	TIKE / HNS-koordinaattorin päätöksellä	<u>Tiedotetaan aina:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Pelastuslaitoksen päällystö • Poliisiin TIKE (Vain s-posti) • Sairaanhoidopiiri (Vain s-posti) <u>Tiedotetaan vain soveltuvia yhtiä:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rajavartiolaitos (Maahantulo) • Tulli (Tullimuodollisuudet) • Lentopelastuskeskus (Lentosammutus) • Lentoasema ja/tai Sattama • Perusleirit (Turku, Orinää, Salo, Laitila) • Soveltuvat Kunnat 	<u>Merlot:</u> Viesti ja Sähköposti		
4	Suorittaa ajoneuvo- ja kalustovaraukset	TIKE	<ul style="list-style-type: none"> • HNS-toimintaan allokoitujen ajoneuvojen varaus • Harjoitusvirvet käyttökuntoon • Nimettyjen polttoainekorttien varaaminen HNS-toimintaan • HNS-toimintaan nimettyjen tilojen varaaminen 	Operaattori / INFO		
5	HNS-koordinaattorin tilannekuvan päivittäminen	Pel. toim. johtaja / TIKE	HNS-koordinaattorin tilannekuvan päivittäminen PEL JOKE:ssa tai tilannepaikalla. Pelastustoiminnan johtajan ja HNS-koordinaattorin tilannearvioon perustuen määritellään resurssien hälyttämisen laajuus seuraavaa vaihetta varten.	Käskynjako		
6	HNS-johtovastuu siirtyy HNS-koordinaattorille	TIKE & HNS-koordinaattori	HNS-koordinaattori ottaa vastuun HNS-järjestelmän johtamisesta. Merkitä päiväkirjaan	Käskynjako / Vaihto		

Toiminnan käynnistäminen (VAIHE 2)

Nr.	TEHTÄVÄ / TOIMINTA:	VASTUUHENKILÖ:	HUOMIOT / LISÄTIEDOT:	TAPA / JÄRJESTELMÄ:	SUORIT. (pvm. / aika)	TEKIJÄ:
7	Pelastustoiminnan johtajan päätös pyytää oman toimialueen ulkopuolisia resursseja. SM:n Päätös avun pyytämisestä.	Pel. toim. johtaja / HNS-koordinaattori	Kansallisten tai kansainvälisten resurssien pyytäminen Pelastusylijohtajan vahvistus ja virallinen avunpyyntö kansainväliselle avulle	Sisäministeriön pelastusosaston päivystäjä		
8	Hälytys (HNS H2): HNS-valmiusryhmän ja resurssien hälyttäminen (M2)	HNS-koordinaattori	Pelastustoimen operatiivisen HNS-valmiusryhmän sekä resurssivastaavien hälyttäminen soveltuvin osin avunpyynnön laajuudesta riippuen Hälytys ja aktivoituminen kuitattava!	<u>Merlot:</u> Viesti ja Äänipuhelu		
9	Valmiustiedote (HNS VT3): Päällystö (M0)	HNS-koordinaattori	Pelastuslaitoksen päällystöä tiedotetaan ulkopuolisen avun pyytämisestä			
10	Hälytys (HNS H3): Yhteistoimintaryhmien hälytys (M2)	HNS-koordinaattori	Hälytetään vain soveltuvat yttahot: <ul style="list-style-type: none">• Lentoasema• Satama• Rajavartiolaitos (Maahantulo)• Tulli (Tullimuodollisuudet)• Perusleirit (Turku, Oripää, Salo, Laitila) Soveltuvat Kunnat Toimintavalmius kuitattava!	<u>Merlot:</u> Viesti ja Puhelin		
11	Valmiustiedote (HNS VT4): Pelastustoimintaan soveltuville osin liittyvien sidosryhmien tiedottaminen HNS-resurssien aktivoimisesta. (M1)	HNS-koordinaattori	Tiedotetaan vain soveltuvia yttahoja: <ul style="list-style-type: none">• Rajavartiolaitos (Maahantulo)• Tulli (Tullimuodollisuudet)• Lentopelastuskeskus (Lentosammutus)• Lentoasema ja / tai Satama• Perusleirit (Turku, Oripää, Salo, Laitila)• Soveltuvat Kunnat	<u>Merlot:</u> Viesti ja Sähköposti		
12	HNS-valmiusryhmän tilannekuva	HNS-koordinaattori	HNS-valmiusryhmän tilannekuvan päivittäminen PEL JOKE:ssa tai tilannepaikalla.	Käskynjako		
13	HNS-järjestelmä aktiivinen	HNS-koordinaattori	Ilmoitetaan "HNS-aktiivinen" pelastustoiminnan johtajalle ja SM PEO päivystäjälle.	Virve / Puhelin		

14	Vastaanottokeskuksen (RDC) perustaminen	HNS-koordinaattori / RDC-ryhmänjohtaja	RDC-ryhmänjohtaja käynnistää toiminnot ja perustaa RDC:n sovittuun paikkaan. Toteutetaan RDC-ohjeen mukaan.	Toiminta		
15	Perusleirien (BoO) ja / tai majoituksen perustaminen	HNS-koordinaattori / BoO-ryhmänjohtaja	BoO-ryhmänjohtaja käynnistää perustamisen sovittuihin kohteisiin. Toteutetaan BoO-ohjeen mukaan.	Toiminta		
16	Logististen (Log.) tukitoimintojen käynnistäminen	HNS-koordinaattori / Log-ryhmänjohtaja	Log-ryhmänjohtaja tai vastuuhenkilö huolehtii kuljetus- ja ajoneuvokaluston käyttöönotosta. Toteutetaan Log.-ohjeen mukaan.	Toiminta		
17	Tukitoimintojen (Support) käynnistäminen	HNS-koordinaattori / Support-ryhmänjohtaja	Support-ryhmänjohtaja tai vastuuhenkilö huolehtii tukitoimien valmiudesta. Toteutetaan Support-ohjeen mukaan.	Toiminta		
18	Onnettomuussivun luominen Virtual OSOCC -portaaliin ja HNS-yhteystietojen julkaisu.	HNS-koordinaattori / operaattori	Luodaan sivu Virtual OSOCC -portaaliin. Jaetaan HNS-yhteykskortti sekä RDC:n sijainti. Jaetaan päivitetty tilannekuva. Tilannekuvaa tulee päivittää.	Virtua IOSOCC / SM PEO Päivystäjä		
19	Ryhmänjohtajien ja YT-ryhmien toimintavalmiuden kuittaaminen	HNS-koordinaattori	<p>Pyydetään kuittaus osa-alueiden toimintavalmiudesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RDC • BoO • Log. • Support • Raja • Tulli • Lentokenttä • Satama • Kunnat 	Operaattori: Puhelin, VIRVE		
20	HNS-järjestelmä toimintavalmis	HNS-koordinaattori	Ilmoita pelastustoiminnan johtajalle ja SM PEO päivystäjälle HNS-järjestelmä toimintavalmis	Puhelin, VIRVE		
21	Tiedot saapuvista yksiköistä	HNS-koordinaattori	<ul style="list-style-type: none"> • Laatu ja koko (hlö) • Tarpeet (kuljetus, polttoaine, kaasut) • Minne saapuu • Viestiliikenne • Missä ilmoitetaan Pel.Toim.johtajalle 	SM PEO Päivystäjä, VOSOCC, Muu		

Vastaanotto- ja lähettämiskeskuksen (RDC) perustaminen (VAIHE 2)

Nr.	TEHTÄVÄ / TOIMINTA:	VASTUUHENKILÖ:	HUOMIOT / LISÄTIEDOT:	TAPA / JÄRJESTELMÄ:	SUORIT: (pvm. / aika)	TEKIJÄ:
22	RDC-varusteiden tarkastus	RDC-ryhmänjohtaja	<ul style="list-style-type: none"> • Puhelimet • VIRVE • Tietokoneet • Tulostimet • Toimistotarvikkeet • Merkkausaliput 	Toiminta		
23	RDC:n pystyttäminen	RDC-ryhmänjohtaja	<p>Vastaanottokeskuksen perustaminen sovittuun paikkaan.</p> <p>Osoitteen ja koordinaattien välittäminen HNS-koordinaattorille / VOSOCC / SM PEO Päivystäjä</p>	Toiminta		
24	RDC-toimintavalmiuden kuittamine	RDC-ryhmänjohtaja	Ilmoita RDC-toimintavalmiina HNS-koordinaattorille / TIKE.	VIRVE / Puhelin		
25	Selvitä saapuvien yksiköiden tiedot	RDC-ryhmänjohtaja	<ul style="list-style-type: none"> • rahtimanifesti • Henkilölistat • mahd. saapuvat ajoneuvot. <p>Välitä tieto Tullille ja Rajalle</p>	VIRVE / Puhelin / Sähköposti		
26	Valmistele yksiköiden vastaanottamiseen liittyvät tehtävät	RDC-ryhmänjohtaja	<p>Rajamuodollisuuksien varmistaminen</p> <p>Tullimuodollisuuksien varmistaminen</p>	Toiminta		
27	Valmistele saapuvien yksiköiden tiedottaminen RDC:ssä	RDC-ryhmänjohtaja	Kartat, yhteystiedot, tilannekuva, säädökset ja laki, BoO sekä muiden HNSpalveluiden lista + SM:n ohje	Toiminta		

Perusleirien käyttöönotto (BoO) (VAIHE 2)						
Nr.	TEHTÄVÄ / TOIMINTA:	VASTUUHENKILÖ:	HUOMIOT / LISÄTIEDOT:	TAPA / JÄRJESTELMÄ:	SUORIT: (pvm. / aika)	TEKIJÄ:
28	Selvitä saapuvien yksiköiden tiedot	RDC-ryhmänjohtaja	Muodostelmakohtaiset tilan-käyttötarpeet Ajoneuvojen lukumäärä ja pysäköintitarpeet Muu materiaalin varastointi Muut tarvittavat tiedot <i>*Yhteistyössä RDC-ryhmänjohtajan kanssa.</i>	VIRVE / Puhelin / Sähköposti / VOSOCC		
29	BoO-alueen käyttöön ottaminen	HNS-koordinaattori / BoO-ryhmänjohtaja	Soveltuvimman alueen käyttöönotosta ilmoittaminen alueen haltijalle. Eturyhmä paikalle valmistelemaan BoO-toiminnan käynnistämistä. Alueen varmistaminen ja vartiointin järjestäminen (<i>mahd. virka-apu</i>)	Puhelin / Toiminta		
30	BoO-alueen sähkö-, vesi- ja jätehuollon toteuttaminen	BoO-ryhmänjohtaja / BoO-eturyhmä	Veden saatavuus alueella Sähkön saatavuus alueella Jätehuollon toteuttaminen alueella <i>*Tarvittaessa alueen haltija järjestää. Jätehuolto kunnan vastuulla.</i>	Puhelin		
31	BoO-varusteiden tarkastus	BoO-ryhmänjohtaja	☐ Puhelimet ☐ VIRVE ☐ Tietokoneet ☐ Tulostimet ☐ Toimistotarvikkeet ☐ Merkkausaliput	Toiminta		
32	BoO-toiminnan siirtäminen alueelle	BoO-ryhmänjohtaja	BoO-tukipisteen siirtyminen alueelle. Toimiston perustaminen alueelle. Käyttöönoton varmistaminen paikan päältä.			
33	BoO-alueen käyttöön ottamisen kuittaus	HNS-koordinaattori / RDC-ryhmänjohtaja	Kun alueen käyttö on järjestetty ja hyväksytty, kuitataan tilannepäiväkirjaan.	VIRVE / Puhelin / Sähköposti		

HNS-resurssilista (LIITE 2)

Tarvittavat varastointitilat	
Lisätietoja: <ul style="list-style-type: none"> • Hankintapaikka • Sijainti • Pääsy • Määrä • Sopimukset 	Yhteys- ja vastuuhenkilöt: Ensisijainen: Asema / Laitos / Yritys Etunimi Sukunimi, nimike Puhelinnumero sähköposti Varahenkilö: Asema / Laitos / Yritys Etunimi Sukunimi, nimike Puhelinnumero Sähköposti
Ajoneuvojen vuokrausmahdollisuudet	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Vakuutusten kattavuus ajoneuvoille / varusteille	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Polttoaineen saatavuus / hinta	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Paineistetun kaasun saatavuus	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Majoitus, pesumahdollisuudet, wc:t, suihkut	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Ruokailumahdollisuudet	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Puhdas vesi	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Sähkö	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:

Kartat	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Yksiköiden sisäinen viestintä (taajuudet, tekniset vaatimukset jne.)	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Pääsy puhelinverkkoon	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Pääsy internetiin	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Pankkipalvelut / luottokortit	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Pääsy henkilökohtaisiin hyvinvointipalveluihin	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Tarve toimistotilalle ja toimistovälineille	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Kiinteistöhuoltopalvelu	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Mekaanikkopalvelut tai -tilat	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Välineiden varastointi	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Kylmävarastointi	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Paikallisen henkilöstön palkkaaminen	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Tulkkauspalvelut	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:

Terveyspalvelut / hammaslääkäripalvelut	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
MEDEVAC	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Jätteiden / jätevesien käsittely	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Lehdistöön liittyvät käytännöt	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:
Raportointidokumentit	
Lisätietoja:	Yhteys- ja vastuuhenkilöt:

ammattitaitoisesti – nopeasti – tasapuolisesti
yrkesskickligt – snabbt – jämlikt
professionally – rapidly – equally

Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Egentliga Finlands räddningsverk
Southwest Finland Emergency Services

Eerikinkatu 35 / Eriksgatan 35
20100 Turku / Åbo
p. / tfn / tel. + 358 2 263 3111

etunimi.sukunimi@turku.fi / fornamn.efternamn@turku.fi / firstname.lastname@turku.fi

www.vspelastus.fi

Seuraa meitä – Följ oss – Follow us
@vspelastus

Muista myös polttavat puheenaiheet Kuumaa kamaa -blogissa